

OCENA URESNIČEVANJA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK ZA OBDOBJE 1976—1980 V LETU 1978

Uvod

V juliju 1976 leta je bil na seji vseh zborov skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik sprejet srednjeročni načrt razvoja občine za obdobje 1976—1980, v katerem so bile podane smernice celokupnega razvoja: ekonomskega, socialnega in prostorskega. Srednjeročni načrt je nastajal v času objave osnutka zakona o osnovah sistema planiranja in je v skladu z določili zakona izhajal iz planov nosilcev planiranja — organizacij združenega dela — v občini.

V skladu z določili zakona o planiranju (Ur. list SFRJ št. 6/76), predvsem z načelom o sočasnem in kontinuiranem planiranju, ki zahteva nenehno, najmanj pa enkrat letno analiziranje uresničevanja plana, se je analiziralo izvrševanje programa družbenoekonomskega razvoja občine v letih 1976 in 1977 ter je narejena tudi ocena njegovega izvrševanja za 1978. leto.

Analiza izvrševanja plana za tekoče leto temelji na polletnih rezultatih gospodarjenja, informacijah Zavoda SRS za statistiko ter Službe družbenega knjigovodstva in anketah narejenih med delovnimi organizacijami, in je le ocena, ki bo dokončno potrjena šele konec leta.

Ključni problemi v doseganju razvoju

Občina Ljubljana Vič-Rudnik je po površini z 34.356 ha med največjimi v Sloveniji in za 18.395 ha večja kot vse druge ljubljanske občine skupaj. Na področju občine je živelo leta 1974 70.865 prebivalcev, od tega v mestnem delu, ki zavzema približno 10 % celotne površine, 47.500 prebivalcev.

Za področje občine je značilna intenzivna priselitelvena aktivnost, ki je bila osnovni dejavnik hitre rasti prebivalstva. Prebivalstvo občine je naraščalo za 2,2 odstotka poprečno letno. Hkrati pa je prisotno tudi močno odseljevanje in dnevna migracija, saj se velik del prebivalstva se vozi na delo v gospodarsko močnejše sosednje ljubljanske občine.

V občini se v kmetijske namene izkorišča 24.570 ha zemlje ali 45,4 odstotkov, ostalo so gozdovi — 51,3 odstotkov ter nerodo-

vitna in urbana površina — 3,4 odstotkov. Delež kmečkega prebivalstva v celotnem prebivalstvu je v padanju, ker je prisotna močna deagrarizacija. V desetih letih, to je od leta 1961 do 1971 je njegovo število padlo od 9.544 na 6.503.

V občini je v preteklih letih zaostajal v razvoju terciarni sektor (trgovina, obrt, gostinstvo, promet, komunala), sekundarni sektor (industrija, gradbeništvo) je bil dokaj močan, prav tako pa je imel glede na površine precejšnje možnosti razvoja v primerjavi z ostalimi ljubljanskimi občinami primarni sektor (kmetijstvo).

Glede na velik delež industrije v občini je bil sekundarni sektor tisti, ki je dajal osnovni ton gospodarskemu dogajanju in je bila od njegovega razvoja odvisna gospodarska rast občine.

Večino družbenega proizvoda je bilo ustvarjeno v družbenem sektorju, zasebni sektor je ustvarjal le okoli 18 % družbenega proizvoda občine in to predvsem v kmetijstvu in obrti.

Za doseganje gospodarske rasti občine je značilno, da je v zadnjih letih, pred srednjeročnim planskim obdobjem zaostajala v razvoju za sosednjimi ljubljanskimi občinami in republiko. Vzroki za to so: neugodna gospodarska struktura, zastarela strojna oprema, neugodna klasifikacijska struktura zaposlenih, pomanjkanje kapitala, prepočasno uvajanje sodobne organizacije in najnovejših znanstvenih dosežkov pa tudi specifičnost gospodarskega prostora, ki ga v veliki meri pokriva ljubljansko barje.

Hiter proces deagrarizacije prebivalstva, prisotno priseljevanje in naravni prirast je vodil do pospešene urbanizacije občine, ter do velikih socialnih in demografskih sprememb. Tako populacijsko večanje je bilo nenehno v neskladju z realnimi možnostmi razvoja občine, predvsem pa z razvojem družbene infrastrukture. Tako je v začetku tega srednjeročnega obdobja:

- znašal stanovanjski primanjkljaj okoli 2.000 stanovanj,
- v vzgojnovarstveni dejavnosti bilo vključenih le 28 odstotkov otrok,
- bilo občutno pomanjkanje šolskih kapacitet, tako da se je pouk večinoma odvijal v dveh izmenah,
- pomanjkanje sredstev pogojevalo delo kulturnih organizacij v večinoma zastarelih in slabo vzdrževanih objektih,
- zdravstveno varstvo izvajalo v kapacitetah, ki so bile pod normativi za tovrstno dejavnost.

Prav tako tudi cestna infrastruktura, telefonija in komunalna infrastruktura niso sledile hitri urbanizaciji občine.

Temeljni cilji razvoja

Temeljni cilji razvoja postavljeni pred nosilce planiranja v družbenem planu razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik izvirajo iz ugotovljenega stanja v gospodarstvu in družbeni infrastrukturi in so za srednjeročno obdobje 1976—1980 predvsem:

1. Nadaljnje uveljavljanje socialističnih samoupravnih odnosov na sprejetih ustavnih načelih ter s tem omogočanje delavcu v združenem delu, občanu v krajevni skupnosti, kakor tudi delegatom v samoupravni interesni skupnosti polno možnost odločanja na področju oblikovanja politike družbenega razvoja.
2. Doseganje stabilnejših gospodarskih gibanj in razreševanje strukturnih neskladij v družbenem razvoju občine, ker bo omogočeno predvsem z uveljavljanjem kakovostnih razvojnih dejavnikov v rasti družbenega proizvoda ter ekonomskih meril in racionalnosti v investicijskih in poslovnih odločitvah.
3. Doseganje dinamične gospodarske rasti ob povečanju družbene in podjetniške produktivnosti ter ob intenzivnem vključevanju v mednarodno delitev dela in to zlasti v kovinski, kemični in lesno-predelovalni industriji.
4. Doseganje stabilne rasti življenjske ravni prebivalstva, ki naj bi bila pogojena in usklajena z rastjo družbene produktivnosti dela in doslednim uveljavljanjem načela delitve po delu in rezultatih dela ter izenačevanje življenjskega standarda v občini z doseženim v ostalih ljubljanskih občinah.
5. Doseganje rasti reproduktivne sposobnosti gospodarstva, tako da bodo sredstva za razširjeno reprodukcijo v družbenem proizvodu naraščala hitreje kot sredstva za osebne dohodke ob istočasni rasti življenjskega standarda.
6. Pospešen razvoj družbene infrastrukture s poudarkom na izobraževanju in kulturi ter izgradnji objektov po sprejetem programu gradenj iz samoprispevka I. oz. II. v predvidenih rokih. Doseganje temeljnih ciljev razvoja bi moralo omogočiti v sred-

njeročnem obdobju 1976—1980 naslednjo gospodarsko rast v občini, izraženo v poprečnih realnih stopnjah rasti:

	— poprečne realne stopnje rasti v %
— družbeni proizvod	5,8
— količinski obseg proizvodnje	6,6
— poprečno število zaposle	2,1
— rast izvoza	19,2
— rast uvoza	9,5
— realni poprečni OD na zaposlenega	2,6
— produktivnost	3,6

Predvideno je bilo, da bo poprečna letna rast družbenega proizvoda v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja za 1—2 indeksni točki zaostajala za načrtovano za srednjeročno obdobje, kar bo nadoknadeno z njegovo hitrejšo rastjo v drugi polovici srednjeročnega obdobja.

Ocena izvajanja srednjeročnega plana razvoja občine za obdobje 1976—1980 v letih 1976 in 1977

Analiza izvajanja programa družbeno-ekonomskega razvoja občine je usmerjena k ugotavljanju skladnosti vseh gospodarskih gibanj na področju občine s smernicami v programu družbeno-ekonomskega razvoja občine. Dinamiko izpolnjevanja srednjeročnih razvojnih programov v letih srednjeročnega obdobja določajo letni gospodarski plani, zato se vrši spremljanje izvajanja srednjeročnega programa z analizami izvajanja letnih programov družbeno-ekonomskega razvoja občine.

Analize izvajanja programov družbeno-ekonomskega razvoja v letih 1976 in 1977 so pokazale:

- Gospodarska rast je v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja pod povprečno stopnjo rasti iz smernic o družbeno-ekonomskem razvoju občine. Zaostajanje sicer ni veliko, znaša le 0,5 indeksne točke, pa tudi v programu razvoja občine je predvideno, da bo rast družbenega proizvoda v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja zaostajala za 1—2 indeksne točke za poprečno planirano rastjo, tako da lahko rečemo, da se giblje v planiranih okvirih. Ocenjujemo pa, da bo vsaka nadaljnja odsotnost kvalitetnih dejavnikov v rasti družbenega proizvoda, onemogočila nadomestiti primanjkljaj iz prvih dveh let ter doseči pospešeno gospodarsko rast predvideno za naslednja leta srednjeročnega obdobja.
- Količinski obseg proizvodnje se prav tako giblje v začrtanih smernicah. Po večjem zastoju v 1976 letu, ko so se bistvene spremembe v gospodarskem sistemu in ukrepi restriktivne ekonomske politike, ki so bili usmerjeni v zmanjšanje inflacije in izboljšanje plačilnobilančnega položaja v državi, odrazile neugodno na gospodarski rasti, je v letu 1977 rast domačega povpraševanja pospešila gospodarsko aktivnost in omogočila precejšnjo gospodarsko rast. Dosežena poprečna stopnja rasti količinske proizvodnje je 5,9 odstotka in zaostaja za planirano za 0,7 indeksne točke.
- Rast števila zaposlenih je za 1,3 indeksne točke nad planirano poprečno stopnjo, kar je v gospodarstvu predvsem posledica odsotnosti uveljavljanja kvalitetnih dejavnikov v gospodarski rasti, še vedno prisotne tendence k ekstenzivnemu zaposlovanju, nekaterih organizacijskih sprememb ter delno tudi rasti obsega poslovanja oziroma proizvodnje. Značilno je, da je v

obeh letih srednjeročnega obdobja dosežena višja stopnja rasti v negospodarstvu. Povečanje obsega zaposlenih v posameznih, družbenih dejavnostih iznad predvidevanja je delno posledica večjih investicij na osnovi samopriskpevkov in drugega združevanja sredstev, večanja obsega dela in tudi ekstenzivnega zaposlovanja.

- Rast osebnih dohodkov je za 1,5 indeksne točke presegla planirano poprečno stopnjo rasti za srednjeročno obdobje. Masa osebnih dohodkov narašča hitreje od družbenega proizvoda in ni usklajena z rastjo produktivnosti, kar kaže, da je še vedno prisotna močna tendenca deliti družbeni proizvod predvsem v korist osebnih dohodkov brez prave povezave z doseženimi rezultati dela.
- Smernice na področju blagovne menjave s tujino se uresničujejo. Izvoz sicer zaostaja za planirano stopnjo rasti v prvih dveh letih za 6,7 indeksne točke, vendar je v porastu, saj je že v 1977. letu dosegel 18-odstotno realno rast. Dosežena je zelo ugodna regionalna usmeritev, saj se več kot polovico izvoza realizira na trg dežel v razvoju. Uresničujejo se tudi smernice glede stopnje predelave izvoženega blaga, večina izvoženega blaga je produkt višje stopnje predelave. Uvoz je v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja celo zaostal za planirano stopnjo rasti, kar je posledica administrativnih mer v letu 1976. Po tem letu je prišlo s sprostitvijo gospodarstva znova do njegove oživitve — 30-odstotne stopnje rasti — in to v taki meri, da se je bati preseganja planiranih stopenj v bodoče. Prisotna tendenca visoke rasti vrednosti uvoženega blaga je tudi posledica neizpolnjevanja naslednjega planskega cilja: nadomeščanje uvoženega repromateriala z domačim.
- Investicijska vlaganja so bila v prvih dveh letih prenizka glede na planirano gospodarsko rast občine v srednjeročnem obdobju. Na področju občine je bilo prisotnih le nekaj večjih investicij, ostala sredstva so bila razdrobljena po gospodarskih organizacijah in so bila večinoma porabljena v manjših organizacijah za nadomeščanje dotrajanih osnovnih sredstev, v večjih pa za širitev kapacitet. Večino sredstev potrošenih za investicije je bilo vloženo v panoge oziroma področja dejavnosti, ki v srednjeročnem programu niso bile določene kot prednostne. Specifikacija večjih investicij: za Center za elektrooptiko je bilo namenjenih 21 % vseh potrošenih sredstev za investicije na področju občine, za izgradnjo proizvodnega objekta in opreme Tobačne tovarne 20 %, za zidavo nove trgovine na Riharjevi in adaptacija trgovine na Vrhniki 8 %.
- Celoten proces združevanja dela in sredstev v občini še vedno v premajhni meri temelji na skupnih dolgoročnih ciljih in interesih. Za marsikatero združevanje delovne organizacije oziroma temeljne organizacije združenega dela v poslovne skupnosti je značilen formalen pristop brez ali s premajhnimi vsebinskimi podlagami v proizvodnem, delovnem ali poslovnem povezovanju, delitvi dela, vzajemnem izboljševanju pogojev za delo in poslovanje ter skupnem nastopanju na domačem in tujem trgu. Nova samoupravna organiziranost se prepočasi uvaja, postopki so zelo počasni in tudi niso zajeli vseh organizacij, v katerih so bili predvideni (Utensilija, Igo, Gostinsko podjetje Vič), poleg tega se povezovanja organizacij odvijajo preveč v ozkih panožnih okvirih.

Izvrševanje planskih smernic v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja

- poprečne realne stopnje rasti izražene v %

	Dos. 76	Dos. 77	Dos. Ø 76—77	Plan Ø 76—80	Plan ¹ Ø 76—77
— družbeni proizvod	2	8,6	5,3	5,8	3,8—4,8
— količinski obseg proizvodnje	2,5	9,3	5,9	6,6	4,6—5,6
— poprečno število zaposlenih	3	3,8	3,4	2,1	2,1
— izvoz	7	18	12,5	19,2	19,2
— uvoz	-30	30	0	9,5	9,5
— poprečni osebni dohodki na zaposlenega	2,5	5,6	4,1	2,6	2,6
— produktivnost	-1	4,3	1,7	3,6	1,7—2,2

¹ Planirana je počasnejša gospodarska rast v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja, zaostajanje za poprečno stopnjo rasti naj bi znašalo od 1—2 indeksne točke.

Globalna ocena razvoja v letu 1978

I. Gospodarski razvoj

1. Samoupravna organiziranost

Na področju občine je v gospodarski dejavnosti registriranih 86 organizacij združenega dela, temeljnih organizacij in delovnih skupnosti. Pri tem je 33 organizacij enovitih, delovnih skupnosti je 8, ostalih 45 pa je temeljnih organizacij združenega dela, od katerih je 17 takih, ki imajo sedež delovne organizacije v občini, 28 pa jih ima sedež izven občine.

Najmočnejše je zastopana industrija, v njej posluje 38 organizacij, sledita ji trgovina in obrt s 13 organizacijami ter finančne in druge poslovne storitve s 6 organizacijami. Na vseh ostalih področjih gospodarske dejavnosti deluje 16 organizacij.

V preteklih letih srednjeročnega obdobja se je samoupravna organiziranost delovnih organizacij, ki je bila v planu navedena kot ena od najpomembnejših faktorjev razvoja spreminjala predvsem pri industrijskih organizacijah. Letos je tudi prednjačila na tem področju, saj je že prišlo do organizacijskih sprememb v Iliriji-Vedrog, Žičnici, prav tako se je več obratov s področja občine organiziralo v temeljne organizacije združenega dela (Partizanska knjiga TOZD grafična dejavnost, Iskra Commerce TOZD servis in TOZD marketing), v teku je še v Mercatorju in predvidoma bo do konca leta prišlo do spremembe v samoupravni organiziranosti Utensilije.

2. Gospodarska rast

Polletni rezultati poslovanja in ocene bodočih gospodarskih tokov kažejo, da bo dosežena gospodarska aktivnost na nivoju lanskoletnega drugega polletja, ter da bomo dosegli ugodno, najmanj 6,5-odstotno rast družbenega proizvoda. Visoka rast bo predvsem posledica rasti povpraševanja na domačem tržišču in visoke rasti izvoza na tujta tržišča.

3. Zaposlovanje

Na podlagi razpoložljivih podatkov ocenjujemo, da bo stopnja rasti števila zaposlenih presegla planirano. Poprečna stopnja rasti zaposlenih bo predvidoma 3,6-odstotna, v negospodarstvu bo dosegla 5,7 odstotkov, tako da bo dosežena skupna stopnja rasti zaposlenih na področju občine 3,6-odstotna in bo za 1,3 indeksne točke presegla planirano.

Visoka rast števila zaposlenih je v gospodarstvu predvsem posledica odsotnosti uvajanja kvalitetnih dejavnikov v proizvodnjo, kar delovne organizacije nadomeščajo s hitrejšo rastjo števila zaposlenih, to pa se bo zopet odrazilo na večjem pritisku na vlaganja v družbeni standard v delovnih organizacijah oziroma v družbeno infrastrukturo v občini.

V negospodarstvu je rast zaposlovanja posledica odpiranja novih kapacitet, zgrajenih s samopriskom II. in večanja obsega dela v inštitutih, prav tako pa je na število zaposlenih precej vplivala tudi spremenjena metodologija zajemanja zaposlenih, katere vpliva ni bilo moč izločiti.

Pregled števila zaposlenih po področjih dejavnosti in dejavnostih

Dejavnost	Dosež. popr. št. zap. 77	Ocena popr. št. zap. 78	Indeks	Indeks ²
1. Industrija	5.712	5.754	100,7	
2. Kmetijstvo	168	156	92,8	
3. Vodno gospodarstvo	213	215	100,9	
4. Gozdarstvo	264	260	98,4	
5. Gradbeništvo	811	866	106,7	
6. Promet	596	626	105,0	
7. Trgovina	2.904	3.005	103,4	
8. Gostinstvo	135	134	99,2	
9. Obrt ¹	518	1.069	206,2	
10. Komunal. in stan. dej.	35	41	117,1	
11. Financ. in posl. stor.	468	529	113,0	
GOSPODARSTVO	11.824	12.655	107,0	102,7
1. Izobraž. in kultura	4.424	4.475	101,1	
2. Zdrav. in soc. varstvo	968	1.050	108,4	
NEGOSPODARSTVO	5.860	6.196	105,7	105,7
SKUPAJ:	17.684	18.851	106,6	103,6

¹ Prikazan porast zaposlenih v obrti je posledica vključitve Iskra Commerce TOZD Servis. Zajeti so vsi zaposleni v delovnih organizacijah s sedežem na območju občine, niso pa zajete tudi posamezne enote, katerih sedeži so izven občine.

² Indeks rasti števila zaposlenih brez upoštevanja organizacijskih sprememb in spremenjenega načina zajemanja podatkov v gospodarstvu.

4. Osebni dohodki

Še vedno je v marsikateri organizaciji prisotna tendenca hitrejšje rasti osebnih dohodkov v družbenem proizvodu kot ostalih elementov. To je delno posledica dokaj visoke rasti življenjskih stroškov, katere delovne organizacije nadomestijo še z nekaj večjim porastom osebnih dohodkov na račun skladov, delno pa neurejenih normativnih aktov, v katerih ni na ustrezen način rešeno nagrajevanje po delu, stimuliranje zaposlenih in povezava med uspešnostjo poslovanja organizacije združenega dela in osebnimi dohodki delavcev.

Realni osebni dohodki so v letošnjem letu porastli za 4,7 odstotkov in za 2,7 indeksne točke presegajo planirano stopnjo rasti za obdobje 1976—1980. Rast realnih osebnih dohodkov v gospodarstvu je za 0,8 indeksne točke presegla doseženo v negospodarstvu.

Osebni dohodki zaposlenih po področjih dejavnosti in dejavnostih

Dejavnost	Dog. popr. neto OD na zaposl. v l. 77	Ocena popr. OD v l. 78	Indeks	Realna stopnja rasti
1. Industrija	4.614	5.667	122,8	
2. Kmetijstvo	4.059	5.674	139,7	
3. Gozdarstvo	5.075	6.332	124,7	
4. Vodno gospodarstvo	4.948	5.596	113,0	
5. Gradbeništvo	4.800	5.537	115,3	
6. Promet	4.663	5.433	116,5	
7. Trgovina	4.919	5.754	116,9	
8. Gostinstvo	3.538	4.620	130,5	
9. Obrt	4.533	5.593	123,3	
10. Komunal. in stan. dej.	7.104	8.213	115,6	
11. Finance in posl. stor.	8.223	10.163	123,5	
GOSPODARSTVO	4.845	5.860	120,9	105,1
1. Izobraž. in kultura	5.752	6.994	121,5	
2. Zdrav. in soc. varstvo	4.698	5.342	113,7	
NEGOSPODARSTVO	5.466	6.554	119,9	104,3
SKUPAJ:	5.096	6.138	120,4	104,7

5. Blagovna menjava s tujino

Polletni podatki kažejo, da poteka blagovna menjava s tujino zelo uspešno, tj. v skladu s smernicami družbenoekonomskega razvoja občine. Dosežene so zelo ugodne stopnje rasti, tako je izvoz nominalno porastel za 53,8 odstotkov, uvoz pa samo za 11,1 odstotkov.

Doseženi ugodni rezultati so bolj posledica administrativnih omejitev na področju uvoza kot usmeritev delovnih organizacij, saj so le-te planirale 71-odstoten porast uvoza. V prvem polletju so delovne organizacije uspele realizirati le majhen del planirane vrednosti uvoza, tako je do največjih odstopanj prišlo pri uvozu opreme, kjer je bil plan realiziran le 14,8-odstotno, medtem ko je plan uvoza repromateriala bil realiziran 34,3-odstotno.

— v tekočih cenah
— v 000 din

	Doseženo		Plan 1978	IND. Plan 78	IND. I—VI/78	IND. Plan 78
	1977	I—VI/78		Dos. 77	Dos. 77	Dos. I—VI/77
Blagovna menjava	616.664	398.084	967.725	157	64,6	243
— izvoz	337.020	262.208	490.515	146	77,8	187
— uvoz	279.644	135.876	477.210	171	48,6	325
Deficit oziroma suficit	57.376	146.332	13.305	23	256	9,1
Delež pokrivanja	121	192	103	—	—	—

V prvem polletju so delovne organizacije realizirale 53 odstotkov svojega letnega plana izvoza in 28,5 odstotkov plana uvoza. Dinamika izvrševanja blagovne menjave v preteklem letu kaže, da je bilo v prvem polletju realizirano 51 odstotkov letnega izvoza in 45 odstotkov letnega uvoza, tako da ocenjujemo, da bo uvoz v drugem polletju pospešen, vendar pa ne bo realiziran v planirani vrednosti.

Na podlagi navedenega ocenjujemo, da se bodo smernice iz programa družbenoekonomskega razvoja uresničevale na področju izvoza, medtem ko bo pri realizaciji uvoza prišlo do večjih odstopanj.

Poleg že navedene 19,2 realne poprečne stopnje rasti je za izvoz še planirana:

- rast udeležbe trga dežel v razvoju in socialističnih dežel v skupni vrednosti izvoza in
- rast proizvodov višje stopnje predelave v skupni vrednosti izvoza.

Izpolnjeni bodo vsi navedeni cilji izvozne politike, saj bo dosežena rast izvoza okoli 20-odstotna, delež trga držav v razvoju bo okoli 55-odstoten in vzhodnoevropskih držav 17-odstoten ter okoli 70 odstotkov blaga bo iz skupine višje stopnje predelave.

Kot osnovni cilji so bili poleg 9,5-odstotne poprečne stopnje rasti še navedeni:

- padanje vrednosti uvoza z nadomeščanjem uvoženega blaga z domačim,
- zmanjšanje uvozne odvisnosti od zahodnega tržišča.

Letos bo stopnja rasti uvoza verjetno za nekaj indeksnih točk nad planirano, ocenjujemo, da bo realna rast uvoza okoli 13-od-

stotna. Visoka stopnja rasti kaže, da ni prišlo do planiranega nadomeščanja uvoženega repromateriala z domačim. Ta cilj je sicer bilo možno doseči le v nekoliko daljšem roku, kar zahtevajo proizvodne usmeritve, uvajanje nove tehnologije in aktiviranje novih investicij, potrebnih za to, vendar bi se prvi rezultati prizadevanj gospodarskih organizacij v tej smeri že morali pokazati.

Prav tako ni bila izvršena regionalna preusmeritev uvoza, delovne organizacije bodo uvozile iz zahodnega tržišča blaga za 90 odstotkov celotne vrednosti uvoza, tako kot so ga tudi v začetku srednjeročnega obdobja.

Na področju občine je nosilec izvoza Iskra TOZD Elektrooptika, letos bo njen delež v celotni vrednosti izvoza okoli 66-odstoten, medtem ko je pri uvozu njena udeležba le 10-odstotna. Istočasno je to organizacija, ki dosega izredno visoke letne stopnje rasti izvoza in ugodno regionalno usmerjenost, tako da bi brez upoštevanja te organizacije tudi na področju izvoza ne dosegali planskih ciljev.

Kot večji izvozniki se pojavljajo še Ilirija-Vedrog (11%), Hoja (8%), na področju uvoza pa prednjačijo Ilirija-Vedrog (32%), Iskra Horjul (13%) in Iskra TOZD Elektrooptika (10%). Med večjimi uvozniki se letos pojavljajo tudi nekatere organizacije s področja občine, ki se do sedaj niso (Tobačna tovarna, Mehanografski center) in bodo letos uvažale predvsem opremo v okviru investicijskega programa za to leto. Kakor se bo izpad planiranega uvoza opreme ugodno odrazil na zunanjetrgovinski bilanci občine, pa bo neugodno vplival na potek izvajanja planiranih investicij in s tem modernizacijo proizvodnje in gospodarsko rast občine.

Pregled

blagovne menjave s tujino po delovnih organizacijah večjih izvoznikov oziroma uvoznikov

— po tekočih cenah
— v 000 din

	IZVOZ		IND. 2:1	Dos. 1977	Plan 1978	IND. 4:3
	Dos. 1977	Plan 1978				
1. Tovil	3.889	5.673	146	9.078	25.616	282
2. Kovinska Ig	7.946	7.491	94	10.317	5.000	48
3. IGO	7.088	7.900	112	38.426	36.000	94
4. Utensilia	22.408	22.000	98	10.570	19.700	186
5. Alu Pluto-Plastika	4.217	7.539	179	19.964	23.414	117
6. Iskra Horjul	4.905	8.665	177	20.241	19.329	96
7. Iskra TOZD Sem	—	—	—	6.172	6.948	113
8. Iskra TOZD Procesna teh.	9	—	—	6.570	9.732	148
9. Iskra TOZD Elektrooptika	175.823	251.850	143	50.590	58.857	116
10. Ilirija-Vedrog	36.453	48.741	131	87.695	120.000	137
11. Hoja	50.625	51.000	101	5.575	10.620	191
12. Vinocet	1.320	1.522	115	7.276	11.115	153
13. Tiskarna	1.882	3.700	197	2.935	6.935	241
14. Tobačna tovarna						
TOZD Proizvodnja	—	—	—	—	53.020	—
TOZD Prodaja	—	—	—	—	47.320	—
15. Mehanografski center	—	—	—	—	13.000	—

6. Investicije

V letu 1978 je bil planiran začetek vrste večjih vlaganj na področju občine. Analiza izvajanja le-teh pomeni preverjanje realnosti planskih ciljev, pa tudi planirane gospodarske rasti občine, saj so investicije eden od najpomembnejših dejavnikov planiranega razvoja občine v srednjeročnem obdobju.

Večja investicijska vlaganja delovnih organizacij s sedežem na področju občine:

6.1. Tobačna tovarna

Plan:

— Planirana je nabava opreme za razrešitev, rekonstrukcijo in modernizacijo proizvodnega procesa v vrednosti 12.000.000 din;

Izvajanje:

Za uvoženo opremo so dobljena vsa potrebna soglasja, predložen je bil kreditni zahtevek banki in dobljen kredit v višini 50 odstotkov zahtevane vrednosti, tako da so v teku dobave opreme. Polovico opreme bo dobavljeno letos, ostalo v naslednjem letu, ko bo odobren še preostali del kredita.

Plan:

— Planirana je izgradnja novih proizvodnih prostorov v vrednosti 15.000.000 din;

Izvajanje:

Proizvodna hala bo letos končana in dana v uporabo.

6.2. Iskra — TOZD Tovarna elektronskih instrumentov, Horjul

Plan:

Planirane so bile investicije za povečanje proizvodnih zmogljivosti v vrednosti 24.000.000 din.

Izvajanje:

Izdelan je investicijski elaborat, predvidoma bo do konca leta pridobljena še vsa potrebna dokumentacija (gradbena, lokacijska) in bo predložen kreditni zahtevek banki.

6.3. Iskra — TOZD Sem

Plan:

Planirane so bile investicije v razširitev in modernizacijo proizvodnih objektov za proizvodnjo C jeder v vrednosti 44.460.000 din.

Izvajanje:

V teku je priprava investicijskega elaborata, do konca leta bo predvidoma pridobljena vsa potrebna dokumentacija (lokacijska, gradbena) in dan banki kreditni zahtevek. TOZD se še ni odločil za lokacijo objekta; izbira med občinami Vič in Šiška. Investicija je v zamudi za eno leto, ker so do sedaj združevali sredstva na nivoju Iskre za izvedbo investicijskih programov za ostale TOZD Iskre, kar se je zavleklo zaradi pokrivanja prekoračitev preko predvidenih zneskov.

6.4. Ilirija-Vedrog

Plan:

Planirana so vlaganja v skupni vrednosti 154.940.000 din v:

- gradnjo nove poslovne stavbe,
- povečanje strojnih kapacitet TOZD Narta,
- povečanje strojnih kapacitet in gradnjo nove svečarne TOZD Ilirije,
- povečanje strojnih kapacitet in rekonstrukcijo TOZD Vedrog,
- ter v nabavo osnovnih sredstev za TOZD Marketing, DSSS, DS Razvoj.

Izvajanje:

Za investicijo v poslovno stavbo je pridobljena vsa potrebna dokumentacija, bančni kredit je odobren, gradnja se bo začela jeseni. Investicija poteka po planu.

TOZD Narta — V teku je pridobivanje uvoznih soglasij, uvoz je delno že realiziran za okoli 5.000.000 din, v celoti bo, ko bodo pridobljena vsa uvozna soglasja. Investicija kasni zaradi dolgotrajnih postopkov pri pridobivanju potrebnih soglasij.

TOZD Ilirija — V teku je pridobivanje uvoznih dovoljenj za opremo, plan je že delno realiziran (za okoli 2.000.000 din) ostalo bo realizirano, ko bodo pridobljena vsa potrebna soglasja. Investicija v opremo kasni zaradi dolgotrajnih postopkov pri pridobivanju potrebnih soglasij.

Za predvideno gradnjo svečarne je pridobljena vsa potrebna dokumentacija, bančni kredit je že odobren, gradnja se bo začela jeseni. Investicija poteka po planu.

TOZD Vedrog — Pridobljena je že vsa potrebna dokumentacija in odkupljena so potrebna zemljišča, v teku je izgradnja nove kotlarne in nove ceste za potrebe investicije. Investicija poteka po planu.

TOZD Marketing, DSSS, DS Razvoj — nabava osnovnih sredstev poteka po planu in bo letos dokončana.

6.5. Kolinska TOZD Vinocet

Plan:

Planirana je rekonstrukcija dotrajanega proizvodnega objekta in modernizacija opreme v vrednosti 16.950.000 din.

Izvajanje:

Za gradnjo proizvodnega objekta je že izdelana idejna zasnova, investicija kasni zaradi potrebnega usklajevanja na zbornici za nabavo opreme v inozemstvu med vsemi istovrstnimi proizvajalci, ki je v teku.

6.6. Tovil

Plan:

Planirano je vlaganje v gradnjo novih zmogljivosti in modernizacijo obratov v vrednosti 134.574.000 din.

Izvajanje:

V izdelava investicijskega elaborata, do konca leta bo predvidoma pridobljena vsa potrebna dokumentacija (lokacijska, gradbena) in bo predložen kreditni zahtevek banki. Vlaganja bodo večja od predvidenih za okoli 25 odstotkov zaradi večje širitve kapacitet kot je bilo prvotno predvideno.

6.7. Pekarna Center

Plan:

Planirane so investicije v rekonstrukcijo proizvodnega obrata v znesku 24.000.000 din.

Izvajanje:

V izdelavi je idejni projekt, predvidoma bo do konca leta pridobljena vsa potrebna dokumentacija (lokacijska, gradbena). Investicija kasni za predvidenim programom del za pet mesecev, zaradi usklajevanja proizvodnega programa z Žitom in se bo zaradi nekaterih sprememb v investicijskem programu, do katerih je prišlo pri usklajevanju povečala na 29.886.000 din.

6.8. Tekstilka

Plan:

Planirane so investicije v izgradnjo proizvodnega obrata in nabavo opreme v znesku 18.310.000 din.

Izvajanje:

Pridobljena so vsa uvozna soglasja za uvoženo opremo ter zagotovljena sredstva za domačo, oprema bo dostavljena v prvem četrtletju 1979. leta.

Za gradnjo proizvodnega objekta je pridobljena vsa potrebna dokumentacija (lokacijska, gradbena) predložen je kreditni zahtevek banki, tako da bodo predvidoma še letos pridobljena bančna sredstva. Gradnja se bo začela jeseni letos in kasni za okoli 6 mesecev zaradi dolgotrajnih postopkov pri pridobivanju vse potrebne dokumentacije.

6.9. Tiskarna

Plan:

Planirano je investiranje v izgradnjo novih proizvodnih prostorov v vrednosti 47.000.000 din.

Izvajanje:

V tem letu nameravajo pridobiti vso potrebno dokumentacijo, kreditni zahtevek je že dan banki, predvidoma bo kredit tudi odobren v tem letu, konec leta nameravajo začeti z izgradnjo. Pri izvajanju investicij je prišlo do šestmesečne zamude zaradi dolgotrajnih postopkov pri pridobivanju vse potrebne dokumentacije in soglasij.

6.10. SOZD Mercator

Plan:

Planirana je investicija v nabavo terminala in računalniške opreme ter udeležba pri Republiškem računskem centru v vrednosti 48.000.000 din.

Izvajanje:

Investicija je že izvršena.

TOZD Grosist

Plan:

Planirano je vlaganje v izgradnjo maloprodajnega skladišča v občini Bežigrad v znesku 36.000.000 din.

Izvajanje:

V teku so gradbena dela, investicija teče po planu.

TOZD Dolomiti

Plan:

Planirane so investicije v izgradnjo samopostrežne trgovine v znesku 32.700.000 din (Vnanje gorice).

Izvajanje:

Pridobljena je že vsa potrebna dokumentacija, odobren bančni kredit, do konca leta bo predvidoma trgovina zgrajena do tretje faze. Prišlo je do šestmesečne zamude pri izvajanju investicije zaradi nepredvidenih potrebnih predhodnih pripravljalnih del na zemljišču.

Poleg tega je v izgradnji samopostrežna trgovina v soseski VS 4 — Bonifacija ob Tržaški cesti.

6.11. Inženirski biro Elektroprojekt

Plan:

Planirano je vlaganje v izgradnjo nove poslovne zgradbe v znesku 35.000.000 din.

Izvajanje:

V teku je pridobivanje investicijske dokumentacije. Investicija ne poteka po planu, ker še ni rešeno vprašanje lokacije objekta.

6.12. Poslovno združenje Mehanografski center

Plan:

Planirane so investicije v izgradnjo novega poslovnega objekta v industrijski coni VP 3/3 in nabava opreme v vrednosti 29.770.000 din.

Izvajanje:

Nabava opreme je izvršena v planiranem obsegu.

Za poslovni objekt so finančna sredstva zagotovljena, gradnja se bo predvidoma začela jeseni tega leta. Z investicijo so v zamudi za pol leta zaradi dolgotrajnih postopkov pri pridobivanju potrebne dokumentacije.

6.13. SOZD IMP DO Livar TOZD Liga

Plan:

Planirana je izgradnja nove livarne v vrednosti 20.000.000 din.

Izvajanje:

Narejena je pri Smeltu študija o namembnosti investicije; do konca leta nameravajo pridobiti vso potrebno dokumentacijo in soglasja ter predložiti kreditni zahtevek banki; niso se še odločili za lokacijo investicije (Ivančna gorica ali Ig). Investicija poteka po planu.

6.14. IGO

Plan:

Planirana je izgradnja nove upravne stavbe in skladišča v industrijski coni VP 3 ter nabava opreme v skupni vrednosti 6—8 milijard din.

Izvajanje:

V izdelavi je investicijski program, do konca leta bo predložen kreditni zahtevek banki in pridobljena vsa potrebna dokumentacija. Začetek gradnje je predviden spomladi prihodnje leto in bo trajala predvidoma eno leto.

Večja investicijska vlaganja delovnih organizacij s sedežem izven občine na področju občine:

6.15. Kartonažna tovarna

Plan:

Planirana je izgradnja novih proizvodnih, upravnih in skladiščnih prostorov na Brdu, v industrijski coni VP-6 v vrednosti 630.000.000 din.

Izvajanje:

DO je odkupila 67.000 m² zemljišča, pridobila ustrezna soglasja in vložila zahtevek za pridobitev potrebne lokacijske in gradbene dokumentacije. Pričetek del kasni zaradi dolgotrajnih postopkov pri pridobivanju ustrezne dokumentacije za eno leto, tako da se bo gradnja objektov začela šele v naslednjem letu. Za začetek del ima DO zagotovljena potrebna finančna sredstva. Predvidevajo, da bi lahko v enem letu zgradili določene objekte in tja prenesli del proizvodnje, pred tem pa bo potrebno precej sredstev in dela vložiti v pripravo in ureditev zemljišča za gradnjo. Prvotno je bilo planirano, da bo celotna investicija zaključena že v letu 1979.

6.16. Kemofarmacija

Plan:

Planirana je izgradnja novih skladiščnih in upravnih prostorov v vrednosti 95.000.000 din.

Izvajanje:

Izdelane so predlokacijske smernice, do konca leta nameravajo dobiti vso potrebno dokumentacijo (lokacijsko, gradbeno) in predložiti kreditni zahtevek banki, gradnja se bo predvidoma začela v začetku prihodnjega leta. Investicija kasni za okoli 2 meseca zaradi dolgotrajnih postopkov pri pridobivanju potrebne dokumentacije in nepravočasne priprave zemljišča v industrijski coni VP-6 Brdo.

6.17. SOZD IMP TOZD Skip

Plan:

Planirana je izgradnja novih proizvodnih prostorov v Podpeči.

Izvajanje:

V teku je priprava zemljišča za gradnjo, do konca leta bo zgrajena I. faza, predvidoma tudi druga. Finančna sredstva so zagotovljena, morali bodo dobiti še vso potrebno dokumentacijo za II. fazo pri LUZ.

6.18. Varnost

Plan:

Planirana je izgradnja novih poslovnih prostorov.

Izvajanje:

Pridobljena je vsa potrebna dokumentacija (lokacijska, gradbena), na podlagi začasnega gradbenega dovoljenja so že začeli gradbena dela. Investicija poteka po planu.

Poleg navedenih delovnih organizacij bodo investirale še druge manjše organizacije, težko da bodo predvidoma letos vložile skupaj 614.333.000 din. Tehnična struktura investicij bo naslednja: za gradbena dela je namenjeno 51,6 odstotkov sredstev, za opremo 38,3 odstotkov in ostalo 10,1 odstotkov.

Po namenu pa bodo investirali največ za nove gradnje 61,3 odstotkov, ter modernizacijo, razširitev in rekonstrukcijo 31,1 odstotkov, medtem ko bo za vzdrževanje zmogljivosti na isti ravni šlo le 7,6 odstotkov sredstev.

Pregled investicijskih vlaganj po področjih gospodarske dejavnosti

v 000 din

	Doseženo 1976	Doseženo 1977	Plan 1978	Str.	IND. 1977 1976	IND. 1978 1976
I.						
1. Industrija	72.138	217.365	281.121	45,8	301	390
2. Kmetijstvo	58	174	60.690	9,9	300	—
3. Vodno gospodarstvo	383	1.783	2.600	0,4	466	679
4. Gozdarstvo	1.406	13.127	2.391	0,4	934	170
5. Gradbeništvo	9.164	16.837	27.222	4,4	184	297
6. Trgovina	30.338	61.173	219.699	35,8	202	724
7. Gostinstvo	987	—	478	—	—	48
8. Obrt	4.415	6.129	7.032	1,2	139	159
9. Stanov. komunal. dejav.	372	224	—	—	60	—
10. Fin. teh. in posl. storitve	10.601	17.542	13.100	2,1	166	124
SKUPAJ	129.862	334.354	614.333	100	257	473
II. Tehnična struktura v %:						
1. Gradbena dela	43,4	60,6	51,6			
2. Oprema	54,3	37,0	38,3			
3. Ostalo	2,3	2,4	10,1			
III. Namen investicije v %:						
1. Modernizacija, razširitev, rekonstrukcija	21,9	38,6	31,1			
2. Vzdrževanje zmogljivosti	29,4	13,4	7,6			
3. Nove gradnje	48,8	48	61,3			

Analiza vlaganj po področjih kaže, da bo večino sredstev vloženih v industrijo in sicer večinoma v naslednje panoge: kemično 57 %, tobačno 32,7 %, proizvodnjo električnih strojev in aparatov ter predelava kovin 15,8 %.

Spremljanje izvajanj investicijskih programov po organizacijah kaže, da prihaja pogosto do zastojev, katerih glavni razlogi so:

- dolgotrajni postopki pri pridobivanju potrebnih uvoznih soglasij,
- dolgotrajni postopki pri pridobivanju potrebne lokacijske in gradbene dokumentacije,
- pomanjkanje lastnih sredstev zaradi padanja reproduktivne sposobnosti gospodarstva,
- neizdelani investicijski programi,
- pogosto pa tudi nerealne finančne konstrukcije investicij povzročajo pomanjkanje sredstev in prekoračenja predvidenih rokov.

V družbenem planu razvoja občine za srednjeročno obdobje je predvidena pospešena gospodarska rast zlasti kovinske, kemične in lesno predelovalne industrije, v katere se bo letos investi-

rvalo od skupne vrednosti investicij 74 odstotkov sredstev in to v kemično 57 odstotkov, v kovinsko 8 in lesno predelovalno 9 odstotkov, kar je le delno v skladu z načrtanimi smernicami.

Dosedanja dogajanja v investiranju — odsotnost večjih investicij v prvih dveh letih, planirane velike investicije letos, ki pa bodo večinoma dokončane v prihodnjih letih srednjeročnega obdobja — lahko omejijo gospodarsko rast občine in postavljajo pod vprašaj planirano rast družbenega proizvoda v tem obdobju.

7. Delitev celotnega prihodka

V tem srednjeročnem obdobju bi morala biti omejena rast vseh oblik porabe razen investicijske v razumnejše okvire, kar bi omogočilo dosego ugodnejših razmerij v delitvi družbenega proizvoda gospodarstva. Pod vsemi oblikami porabe so mišljene osebna, skupna in splošna poraba, katerih rast bi morala zaostajati za planirano rastjo družbenega proizvoda.

V preteklih letih srednjeročnega obdobja je bila prisotna tendenca hitrejše rasti osebnih dohodkov na račun ostanka za sklade, prav tako so tudi vse ostale porabe prekoračile določene okvire.

Delitev celotnega prihodka gospodarstva po področjih gospodarske dejavnosti¹

OCENA ZA 1978

v 000 din

	Celotni dohodek	DP	Čisti dohodek	Masa brutto OD	Skladi	
1. Industrija	3,286.144	1,294.400	872.346	495.949	374.176	znesek v 000 din struktura
	100	39,4	26,5	15,1	11,4	
2. Kmetijstvo	62.000	32.720	18.410	16.915	1.495	
	100	52,8	29,7	27,3	2,4	
3. Vodno gospodarstvo	52.000	33.600	28.000	21.000	7.000	
	100	64,6	53,8	40,4	13,5	
4. Gozdarstvo	76.932	42.172	16.305	14.452	1.553	
	100	54,8	21,2	18,8	2,0	
5. Gradbeništvo	292.272	158.559	127.174	95.177	32.165	
	100	54,3	43,5	32,6	11,0	
6. Trgovina	6,830.103	628.364	412.555	297.473	116.132	
	100	9,2	6,0	4,4	1,7	
7. Gostinstvo	42.118	21.981	18.142	13.502	4.640	
	100	52,2	43,1	32,1	11,0	
8. Obrt	214.894	59.873	65.948	43.352	23.254	
	100	27,9	30,7	20,2	10,8	
9. Stanov. kom. dejav.	4.800	3.600	2.900	1.800	640	
	100	75,0	60,4	37,5	13,3	
10. Fin. teh. in posl. stor.	58.519	26.565	18.708	10.270	8.937	
	100	45,4	32,0	17,5	15,3	
GOSPODARSTVO	10,919.782	2,301.834	1,580.488	1,009.890	569.992	
Struktura 1978	100	21,1	14,5	9,2	5,2	
Struktura 1977	100	19,6	13,7	9	4,7	

	Skladi	Sklad skupne porabe	Poslovni sklad	Rezervni in ostali skladi	
1. Industrija	374.176	78.373	262.873	32.930	znesek v 000 din struktura
	100	20,9	70,3	8,8	
2. Kmetijstvo	1.495	1.050	403	42	
	100	70,2	27,0	2,8	
3. Vodno gospodarstvo	7.000	2.700	3.500	800	
	100	38,6	50,0	11,4	
4. Gozdarstvo	1.553	850	146	557	
	100	54,7	9,4	35,9	
5. Gradbeništvo	32.165	9.038	19.264	3.863	
	100	28,1	59,9	12,0	
6. Trgovina	116.132	38.248	64.368	13.516	
	100	32,9	55,4	11,7	
7. Gostinstvo	4.640	1.798	1.642	1.200	
	100	38,8	35,4	25,8	
8. Obrt	23.254	7.166	14.482	1.606	
	100	30,8	62,3	6,9	
9. Stanov. kom. dejav.	640	190	320	130	
	100	29,7	50,0	20,3	
10. Fin. teh. in posl. stor.	8.937	3.212	4.790	935	
	100	35,9	53,6	10,5	
GOSPODARSTVO	569.992	142.625	371.788	55.579	
	100	25,0	65,2	9,8	
	100	31,2	60,1	8,7	

¹ Vir podatkov: Anketa SUP-78 med delovnimi organizacijami; zajete niso vse organizacije, ker se niso odzvale anketi, tako da absolutni zneski niso dokončni.

Delitev celotnega prihodka je izračunana na podlagi planov gospodarskih organizacij za letošnje leto in kaže določene pozitivne premike:

- udeležba družbenega proizvoda v celotnem prihodu je v primerjavi s preteklim letom porastla,
- prav tako raste udeležba skladov v celotnem prihodu in to bolj kot mase osebnih dohodkov,
- gospodarske organizacije predvidevajo, da bo udeležba poslovnega sklada v ostanku za sklade celo porastla, kljub temu da polletni rezultati kažejo ravno obratno — rast udeležbe vseh skladov razen poslovnega.

Vse te ugodne premike pa izniči dejstvo, da ostane gospodarskim organizacijam po pokritju vseh obveznosti iz poslovnega sklada za razširjeno reprodukcijo le 58,4 odstotka poslovnega sklada, medtem ko je v preteklem letu odstotek znašal 60,5.

Navedeni podatki kažejo, da ostaja gospodarskim organizacijam vedno manj sredstev za lastne namene, kar ni v okviru planskih smernic in pomeni nadaljevanje trenda iz preteklih let.

Izvrševanje smernic v letu 1978

	— realna stopnja rasti v %	
	Plan 1978	Ocena 1978
— družbeni proizvod	6,3	6,5
— količinski obseg proizvodnje	7,5	7,5
— poprečno število zaposlenih	2,3	3,6
— rast izvoza	15	20
— rast uvoza	7	13
— poprečni osebni dohodki	2	4,7
— produktivnost	3,9	2,8

Izvrševanje planskih smernic v letih 1976, 1977 in 1978

Dosežene stopnje rasti v prvih treh letih planskega obdobja kažejo, da smo se pri večini elementov zelo približali planskim smernicam. Do večjih odstopanj je prišlo le na področju blagovne menjave s tujino. Izvoz se je, po stagnaciji v začetnem letu srednjeročnega obdobja v naslednjih dveh letih začel vključevati v načrtane smernice in kaže visok trend rasti. Kljub temu še vedno zaostaja za planirano stopnjo za 4,2 indeksne točke. Prav tako je bil tudi uvoz zaradi administrativnih omejitev v 1976. letu zelo nizek. Po sprostitvi uvoza v naslednjem letu je skokovito porastel in tudi v letošnjem letu dosega dokaj visoko stopnjo rasti. Ugodne dosežke na tem področju, ki so bili daleč izven planiranih smernic, bodo, v kolikor se bo trend nadaljeval, v naslednjih letih srednjeročnega obdobja zamenjale prekoračitve planskih smernic.

Še vedno se v letošnjem letu nadaljuje trend prehitre rasti zaposlovanja, osebnih dohodkov in poprečne družbene produktivnosti.

Doseganje planiranih poprečnih stopenj rasti v prvih treh letih srednjeročnega obdobja:

	— realne stopnje rasti v %						
	Dos. 1976	Dos. 1977	Ocena 1978	Ø 76-78	Plan 76-80	Razlika + ali -	
— družbeni proizvod	2	8,6	6,5	5,6	5,8	-0,2	
— količinski obseg proizvodnje	2,5	9,3	7,5	6,4	6,6	-0,2	
— poprečno št. zaposl.	3	3,8	3,6	3,5	2,1	+1,4	
— rast izvoza	7	18	20	15	19,2	-4,2	
— rast uvoza	-30	30	13	3	9,5	-6,5	
— popr. OD zaposlenih	2,5	5,6	4,7	4,3	2,6	+1,7	
— produktivnost	-1	4,3	2,8	2	3,6	-1,6	

Ocena razvoja po dejavnostih Industrija

Z novo enotno klasifikacijo dejavnosti in nadaljnjim samoupravnim organiziranjem organizacij iz tega področja se je število organizacij združenega dela v industriji povečalo. Sedaj posluje na tem področju 38 organizacij, od tega je 9 enovitih, 4 so sestavljene or-

ganizacije z 12 temeljnimi organizacijami združenega dela na področju občine, 6 delovnih skupnosti in 11 temeljnih organizacij združenega dela s sedeži delovnih organizacij izven področja občine.

Letos se je spremenila samoupravna organiziranost naslednjih industrijskih organizacij: Žičnica ima dve TOZD, Ilirija-Vedrog je povečala število TOZD za 1 in delovnih skupnosti za eno, ena poslovna enota na področju občine se je organizirala v samostojne temeljne organizacije (Partizanska knjiga TOZD grafična dejavnost). Do planiranih sprememb v samoupravni organiziranosti v smislu zakona o združenem delu pri organizaciji IGO in Utensiliji še ni prišlo.

Podatki kažejo, da delovne organizacije še vedno v premajhni meri pristopajo k spreminjanju samoupravne organiziranosti, saj je to eden od predpogojev za planirani razvoj. Prav tako tudi prepočasni napredujemo na področju združevanja dela in sredstev. Vzdrževanje dinamike investicijske aktivnosti zahteva večje združevanje dela in sredstev pri delovnih organizacijah, ki so medsebojno delovno, proizvodno in dohodkovno povezane.

V prvem polletju letos so poslovale industrijske organizacije v ugodnih pogojih. Oživiljena konjunktura, dokaj dobra oskrbljenost z domačim in uvoženim repromaterialom, intenzivno vključevanje v mednarodno delitev dela so omogočili doseči ugodno gospodarsko rast, ki se bo po predvidevanjih organizacij združenega dela nadaljevala tudi v drugi polovici leta.

Do večjih zastojev je prišlo le v lesni industriji, kjer se je neugodni gospodarski konjunkturi na domačem tržišču pridružila še slaba strojna opremljenost, nizka produktivnost in nedodelan proizvodni program v naših tovrstnih organizacijah. (Hoja).

Dokaj slabim poslovnim uspehom nekaterih drugih industrijskih organizacij s področja občine (Utensilija, Iskra Horjul, Žičnica) pa botruje več vzrokov, od zastarele strojne opreme, slabe organizacije poslovanja in proizvodnje, neizkoriščenosti delovnega časa in strojnih kapacitet pa do neustrezne kvalifikacijske strukture zaposlenih.

Pri nekaj delovnih organizacijah, ki bi lahko glede na obseg povpraševanja po njihovih proizvodih zelo povečale proizvodnjo, se pojavlja kot zaviralni faktor pomanjkanje ustreznih delovne sile. (Tovil, Žičnica, Ilirija-Vedrog).

V Ljubljani je že problem dobiti delovno silo določenih profilov brez večjih investicij v družbeni standard (samske domove, stanovanja), ki bi omogočili pritegniti ljudi tudi iz izven ljubljanskih občin.

Na podlagi gibanj v prvem polletju in ocen le-teh do konca leta predvidevamo naslednje stopnje rasti:

	— realne stopnje rasti v %	
	Ocena 1978	Plan 1978
— družbeni proizvod	6,8	6,8
— količinski obseg proizvodnje	7,5	7,5
— število zaposlenih	2,3	2,3
— produktivnost	4,3	4,4

Ocenjujemo, da bodo dosežene planirane stopnje rasti. Do manjših odstopanj bo prišlo le pri zaposlovanju in produktivnosti, kar bo posledica prepočasnega uveljavljanja kvalitativnih dejavnikov v rasti družbenega proizvoda: sodobne organizacije proizvodnje in poslovanja, prepočasne modernizacije in avtomatizacije strojne opreme, slabega izkoriščanja delovnega časa in strojne opreme itd.

Na podlagi navedenega lahko zaključimo, da so gospodarska gibanja sicer ugodna, vendar odsotnost nekaterih dejavnikov v gospodarskem razvoju industrijskih organizacij in večjih investicij, saj je iz pregleda izvrševanja le-teh razvidno, da so večinoma v začetni fazi, lahko povzroči, da ne bomo mogli več dosegati planirane pospešene gospodarske rasti v naslednjih letih srednjeročnega razdobja.

Gozdarstvo

Gozdovi pokrivajo 51,3% vseh površin v občini. Z gozdovi v družbeni lasti kakor tudi z gozdovi, na katerih je lastninska pravica,

gospodarita na območju občine dve gozdnogospodarski organizaciji: Gozdno gospodarstvo Ljubljana s temeljnima obratoma za kooperacijo Ljubljana in Škofljica ter temeljno organizacijo združenega dela Škofljica in Gozdno gospodarstvo Kočevje s TOZD Gozdarstvo. Poleg omenjenih gozdnih gospodarstev imajo v svojem upravljanju manjše površine gozdov tudi Ljubljanske mlekarne TOZD Posestvo in Komunalno podjetje Rast, ki upravlja z gozdovi v neposredni bližini mesta Ljubljane.

Z večino — okoli 82 odstotkov — gozdov gospodari Gozdno gospodarstvo Ljubljana.

Realizacija gojitvenih del je v Gozdnem gospodarstvu Ljubljana v letih 1976 in 1977 v skladu z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti in z srednjeročnim razvojnim programom.

Za leto 1978 so predvidena v gospodarskem načrtu naslednja dela:

Družbeni sektor:

priprava tal	4,30 ha		
sadnja	6,00 ha	19.800 sadik	
nega mladja, gošče in drogovnjaka varstvo	100,60 ha		913 ur
SKUPAJ:	110,90 ha	19.800 sadik	913 ur

Zasebni sektor:

priprava tal	20,10 ha		
sadnja	34,83 ha	110.600 sadik	
dognojevanje, nega mladja, gošče in drogovnjaka varstvo	214,16 ha	50.200 sadik	880 ur
SKUPAJ:	269,09 ha	160.800 sadik	880 ur

Količine gojitvenih del, ki so predvidene po gospodarskem načrtu za leto 1978, so v skladu z določili gozdnogospodarskih načrtov in so nekoliko višje kot so predvidene v družbenem planu za obdobje 1976 do 1980.

Poleg teh količin enostavne in razširjene gozdnobiološke reprodukcije pa se realizira letno še ca. 5 ha del razširjene gozdnobiološke reprodukcije, ki se financirajo iz sredstev samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo SRS.

Predvideni program za leto 1978 bo realiziran v celoti, kar kaže že polletna dinamika.

Tako kot v gojitveni problematiki ugotavljamo ugoden trend, tako je tudi v dejavnosti eksploatacije opazen napredek. Srednjeročna predvidevanja bodo v celoti izpolnjena. Poprečna predvidena sečnja v letu 1978 bo:

	Družbeni sektor		Zasebni sektor	
	iglavci m ³	listavci m ³	iglavci m ³	listavci m ³
TOZD Gozdni obrat Ljubljana	1.658	1.775	9.400	11.700
TOZD Gozdni obrat Škofljica	5.787	3.230	20.177	9.774

Poleg investicij v gozdno biološko reprodukcijo so planirane v srednjeročnem razvojnem programu tudi investicije v gozdne komunikacije.

V gozdne komplekse na območju občine Vič-Rudnik s katerimi gospodari GG Ljubljana, so bile v l. 1976 in 1977 zgrajene naslednje gozdne ceste:

1. Gozdna cesta Rakitna—Zakotkar — OK Škofljica, dolžine	1,7 km
2. Gozdna cesta Granjevica — OK Škofljica, dolžine	2,4 km
3. Gozdna cesta Bezenica — OK Ljubljana, dolžine	1,1 km

SKUPAJ: 5,2 km

V letu 1978 so se sredstva za izgradnjo gozdnih komunikacij povečala, z večjo udeležbo lastnih sredstev in najetjem kredita pri SIS gozdarstva SRS. Tako se bo v l. 1978 začelo z gradnjo 4,3 km dolge gozdne ceste **Vrlovka** (OK Škofljica), v kolikor nam bo uspelo pridobiti vso potrebno dokumentacijo.

V bodoče predvidevajo, da bodo intenziteto gradnje gozdnih komunikacij povečali z večjim deležem lastnih sredstev, sredstev lesne industrije in z najemanjem kreditov.

Gozdno gospodarstvo Ljubljana zelo uspešno razvija dohodkovne odnose z lesno in papirno industrijo na podlagi že sklenjenih

nih samoupravnih sporazumov o prihodkovnih in odhodkovnih odnosih.

Kmetijstvo

1. Ljubljanske mlekarne — TOZD Posestvo

Nosilec družbene kmetijske proizvodnje na področju občine so Ljubljanske mlekarne TOZD Posestvo z usmeritvijo v glavnem v mlečno proizvodnjo.

Skupna površina zemljišč v upravljanju Ljubljanskih mlekarn se v zadnjih letih ni bistveno spremenila. Odkup kmetijske zemlje v zaokroženih kompleksih poteka po planu, vendar se na račun urbanizacije površine v isti meri zmanjšujejo.

Glede na izboljševanje kmetijske zemlje se planira v letošnjem letu večja hidromelioracija na Gmajnicah (200 ha), kar bo omogočilo uporabo težke mehanizacije. Na delu površin je bila v l. polovici letošnjega leta že izvršena agromelioracija (3.000 kg/ha Tomaževe žilindre).

Tudi stalež živine se v letošnjem letu, v primerjavi z lanskim, ni spremenil. Plan proizvodnje mleka kot glavne tržne proizvodnje se je povečal od lanskoletnega dosežka 4.900 l po kravi na 5.000 l, kar je bilo tudi doseženo v letošnjem polletju. Z izgradnjo farme na Brestu (ki ne poteka po programu zaradi tehničnih ovir — rok se podaljša za 1 leto), ki bo zgrajena v jeseni 1979, se bo stalež krav povečal na okoli 150 glav.

Poleg proizvodnje mleka prideluje Posestvo še v manjši meri žita, zelenjavo in sadje za trg. Od žit se bistveno povečuje na račun pšenice in koruze proizvodnja rži v sodelovanju s tovarno LEK.

V letošnjem letu se predvidevajo večje investicije na področju naše občine in sicer:

- a) začetek gradnje farme Brest za 300 krav — predračun — 40.000.000 din
- b) dograditev farme Gmajnice — predračun 5.000.000 din
- c) hidromelioracija na Gmajnici — predračun 10.000.000 din.

Izvršena je bila obnova traktorjev (13 novih) v vrednosti 4.000.000 din in agromelioracija na Gmajnici ter obnova toplih gred v vrtnarstvu.

Fluktuacija delovne sile se v zadnjem času zmanjšuje, kar ugodno vpliva na proizvodnjo in rast produktivnosti.

V gozdarstvu pri TOZD Posestvo gospodarijo po sprejetih načrtih. Vsako leto se na novo zasadi 30 ha zemljišča, ki je manj primerno za kmetijsko proizvodnjo, s hitrorastočimi topoli. V letošnjem letu je toča napravila precej škode na parcelah, kjer se vzgajajo sadike.

2. TZO Vič KZ-Ljubljana

Zajema večji del krajevnih skupnosti, medtem ko zajema kmetijska zadruga Velike Lašče le tri krajevne skupnosti, to je Turjak, Rob in Velike Lašče. Pospeševalna služba je v okviru TZO Vič sodelovala s kmeti, s katerimi sodelujeta dva pospeševalca in trije rodovnikarji. Količinska realizacija znaša, kot prikazuje tabela:

Proizvod	kom.	kg	din
1. pitanci	903	485.000	12.577.000
2. ostalo govedo	198	103.000	2.054.000
3. teleta	131	15.000	544.000
4. konji	200	87.000	2.149.000
5. prašiči	10	1.300	29.000
6. plemenska živina	3	1.600	55.000
7. mleko (liter)		2.098.830	8.384.597
8. seno		6.230	7.164
9. slama		5.200	6.500
10. zelje — sveže		1.130	2.938
11. zelje — kislo		2.468	12.340

Kmetijstvo:

Kooperanti	Krediti banka	HKS	Predračunska vrednost
a) nižinske kmetije	4,356.000	2,178.000	10,891.200
b) višinske kmetije	2,968.000	1,319.000	6,599.400
Strojne skupnosti	7,568.000	3,615.000	17,880.600

Hlevi — oprema za 150 stojišč za 5 hlevov
 Hlevi — novi za 238 stojišč za 10 hlevov
 Adaptacija hlevov — za 263 stojišč za 12 hlevov
 Nabava traktorjev — 67
 Nabava trosilcev hlevskega gnoja — 6
 Nakladalnih prikolic: 20
 Motornih kosilnic — 1
 Cisterna za gnoj — 4

3. KZ Velike Lašče

Proizvod	kom.	kg	din
govedo	138	63.953	1,464.628
teleta	68	6.778	203.365
prašiči	1	233	5.369
mleko (litrov)		672.523	2,868.556

Krediti za kmetijsko mehanizacijo

banka	HKS	predračunska vrednost
1,241.425	833.062	2,400.000

V prvem polletju je bilo narejenih 5 načrtov za nove hleve po 20 stojišč, nabavljenih 14 traktorjev in 17 motornih kosilnic, 14 nakladalnih prikolic, 20 hladilnikov za mleko, 6 puhalnikov in 1 enoosna prikolica.

Ocena izvrševanja programa dela kmetijske zemljiške skupnosti

Kmetijska zemljiška skupnost vodi zemljiško politiko v občini tj. skrbi za pravilno rabo kmetijskih zemljišč v občini in sodeluje pri planiranju prostora v občini.

V prvih dveh letih srednjeročnega obdobja je bilo v izboljšavi 710ha kmetijske zemlje.

Pregled izvršenih del pri izboljšavi zemljišč

KS, OZD	opis dela	izboljšava ha	udeležba KS v din
1. KS Črni vrh	ureditev poljskih poti	36	30.000
2. KS Polhov Gradec	povezava z dolino	70	40.000
3. KS Velike Lašče in KZ Velike Lašče	osuševanje Karlovica logorji	50	310.000
4. Ljub. mlekarne TOZD Posestva	projekt — kompleks Gmajnice	250	300.000
TOZD Posestva	regresiranje izkopa jarkov	150	27.000
5. KZ Ljubljana	regresiranje izkopa jarkov	80	22.000
6. KS Dobrova, KZ Ljubljana	čiščenje in izkop jarkov	60	30.000
7. KZ Velike Lašče	ureditev čredinskega pašnika	10	30.000
8. KZ Ljubljana	planiranje zemlje — Žažar	4	20.000
SKUPAJ:		710	809.000

Poleg navedenih že zaključenih del je izvršni odbor KZS konec leta 1977 odobril še okoli 40.000din za delo v Šentjakobu in 150.000 za apnenje tal na Gmajnicah ter nekaj milijonov za manjše posege.

V skladu z določili zakona o urbanističnem planiranju je bil izdelan osnutek kmetijskega prostorskega načrta, ki opredeljuje rabo

kmetijskega prostora in bo v postopku usklajevanja vseh uporabnikov prostora v naslednjih letih srednjeročnega obdobja.

Kmetijska zemljiška skupnost smatra, da se planski cilji na področju obdelave zemljišč ugodno izvršujejo, medtem ko se na področju prometa z zemljišči in obsega kmetijskih zemljišč ne izpolnjujejo, saj nagla urbanizacija občine povzroča še nadalje odtujevanje kmetijskih zemljišč njihovem osnovnemu namenu — pridelavi poljedelskih proizvodov za trg.

Izvrševanje programa za leto 1978 poteka zadovoljivo. Do konca maja so bila izvršena vsa planirana dela pri 14 višinskih kmetijah v KS Črni vrh, 6 kmetijah v KS Polhov Gradec in 5 kmetijah v KS Horjul.

Pregled izvršenih del na navedenih kmetijah:

	KS Črni vrh	KS Horjul	KS Pol. Gradec
1. Izboljšava in izkop novih poljskih poti	13,2km	3,5km	3,5km
2. Pridobivanje nove obdelovalne površine	1,3ha	2ha	1,5ha
3. S tem se bo izboljšalo in olajšalo delo	na 60ha	na 15ha	na 20ha

V teku so še dela na 9 gospodarstvih iz Butajnovce in čiščenje jarkov na barjanskih površinah.

Viri financiranja so bili: sredstva kmetijske zemljiške skupnosti (namenijo predvsem za pokrivanje buldožerske ure) ter prispevki v denarju in delu kmečkega prebivalstva.

Letos so v skladu s postavljenimi cilji iz srednjeročnega plana razvoja predvidena še naslednja dela:

- zaključek del na Butajnovci,
- Izkop melioracijskega jarka v Horjulski dolini v sodelovanju z Vodno skupnostjo Ljubljana-Sava,
- Finančno sodelovanje pri izdelavi idejnega načrta za melioracijo Horjulske doline,
- Finančno sodelovanje pri planiranju zemlje ob jarkih na območju Karlovice,
- Čiščenje glavnega kanala na Rakitniški planoti.

Promet

V tem področju dejavnosti posluje v občini le ena TOZD iz pa-noge PTT promet — TOZD PTT Vič Ljubljana s 626 zaposlenimi.

Srednjeročni program razvoja, ki ga je sprejela območna SIS za PTT promet Ljubljana predvideva na območju občine precejšnje investicijske naložbe v nove PTT objekte in naprave, v skladu z družbenim planom razvoja občine.

Izgradnja novih poštne enote je planirana predvsem v sklopu poslovnih objektov, ki se gradijo za trg. Problem pa je vskladiti tako gradnjo na primerni lokaciji. Zaradi navedenega je doslej zgrajena le poštna enota Trnovo. Za poštne enote v Kozarjah in Rožni dolini je potrebno pridobiti ustrezne prostore na primernih lokacijah.

Uspešno je zaključena izgradnja kableske telefonske mreže v Velikih Laščah, na Viču (VS-4), zaključena pa bo v letošnjem letu tudi TT mreža Vrhovci-Brdo. V gradnji je kablesko omrežje v Polhovem Gradcu, medtem ko je Dobrova izpadla iz načrtovane gradnje TT mreže.

Izgradnja kableskih TT mrež na območju telefonskih central se povečuje zlasti na območju usmerjene stanovanjske gradnje. V letu 1979 je predvidena izgradnja TT mreže v Murglah (VS-103), Brezovici, Trnovem (VS-1), Viču (VS-4) II. faza, projekti so v delu. V zaključni fazi je tudi izdelava kableske kanalizacije in TT mreže za Karlovski most.

V letošnjem letu je bila razširjena telefonska centrala na Viču in s tem je bilo pridobljeno 2000 novih telefonskih števil, z razširitvijo KATC v Preserju pa 60 novih števil. Za novo KATC na Brezovici je podpisana pogodba, možnosti montaže pa so v letu 1979 za 1000 novih števil, zato je tudi izgradnja TT mreže na tem ob-

močju pomaknjena na prihodnje leto. Za novi KATC na Igu (600 novih števil) in na Škofljici (1000 novih števil) je podpisana pogodba o dobavi opreme, predvidene so celo višje kapacitete, kot so bile načrtovane v srednjeročnem programu.

Nadaljnja realizacija telefonskih kapacitet je vezana na izgradnjo novih PTT stavb, to je PTT Rakovnik in PTT Škofljica. Kljub načrtovanju teh pomembnih PTT objektov se gradnja še ni pričela zaradi neizdelane urbanistične dokumentacije (za PTT Rakovnik). Območje, kjer je določena optimalna lokacija tega objekta, je potrebno urbanistično urediti oziroma sprejeti zazidalni načrt, medtem ko za PTT Škofljica še ni razlaščen zemljišče, kjer naj bi locirali PTT objekt.

Zelo bo potrebno pospešiti razrešitev navedenih vprašanj, ki zavirajo gradnjo teh ključnih PTT objektov. Pri tem moramo omeniti še dejstvo, da so dobavni roki za telekomunikacijsko opremo zelo dolgi, do 30 mesecev, in zato zakasnitve v začetni fazi povzročajo, da se celotna investicija lahko močno zavleče. Dejstva kažejo, da bo potrebno v bodoče več ustvarjalnega sodelovanja oziroma usklajevanja načrtov med nosilci planiranja predvsem pa med PTT in občino, da ne bo prišlo do nepotrebnih zastojev pri realizaciji programov.

Pri dosedanjem izvajanju nalog srednjeročnega programa razvoja PTT kapacitet so nastopili tudi finančni problemi, ki lahko v bodoče tudi zavrejo nadaljnjo realizacijo plana. Zlasti združena sredstva uporabnikov PTT storitev so precej manjša kot je bilo planirano. Tudi na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik precejšnje število OZD ni podpisalo samoupravnega sporazuma o financiranju, precejšnje število pa je tudi takih, ki ne izvršujejo svojih obveznosti, čeprav so sporazum podpisali.

Trgovina

Na področju trgovine posluje v naši občini 13 delovnih organizacij in temeljnih organizacij združenega dela. SOZD Mercator, kot najmočnejša trgovska organizacija v občini je v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja sicer beležila določeno gospodarsko rast, ki pa v primerjavi z doseženo v gospodarstvu Slovenije ni bila zadovoljiva. Medtem ko je imela trgovina na debelo zaradi ugodnih trgovinskih bonitet ugodno rast celotnega prihodka in akumulacije, je trgovina na drobno zaostajala. Vzroki za slednje so bili predvsem: stagnacija fizičnega obsega prometa (tudi zaradi skromne investicijske dejavnosti preteklih let), zaradi neusklajenih cen in padca obsega trgovskih bonitet. V letošnjem letu se je situacija v trgovini na drobno izboljšala zaradi nekaterih organizacijskih sprememb v SOZD in aktiviranih investicij tako, da je tudi gospodarska rast zadovoljiva in na ravni dosežene v gospodarstvu Slovenije.

V letošnjem programu razvoja občine so bile za izboljšanje osnovne preskrbe prebivalstva naslednje investicije:

Plan:

Gradnja samopostrežne trgovine v stanovanjski soseski VS-4 Bonifacija.

Izvajanje:

Investitor Mercator, TOZD Dolomiti — predviden začetek gradnje oktober 1978, realizacija poleti 1979.

Plan:

Začetek gradnje na Rakovniku.

Izvajanje:

V teku so dogovori o izbiri investitorja. Gradnja sama pa je vezana tudi na potrditev razidalnega načrta za del območja RS 3 Rakovnik.

Plan:

Izgradnja trgovine v Vnanjih goricah.

Izvajanje:

Investitor Mercator, TOZD Dolomiti — v teku so pripravljajna dela, pričetek gradnje 1. oktober 1978, gradnja zaključena do konca leta 1978.

Plan:

Izgradnja trgovine v Kozarjah.

Izvajanje:

Investitor Mercator, TOZD Dolomiti — pripravljen je operativni načrt za začetek gradnje v letu 1979. Začetek gradnje pa bo sočasen s pričetkom gradnje VVZ Kozarje, ki je predviden za pomlad 1979.

Plan:

Adaptacija trgovine v Šentjoštu.

Izvajanje:

Investitor Mercator, TOZD Dolomiti je za adaptacijo trgovine rezerviral sredstva — adaptacija trgovine v letošnjem letu ne bo izvršena, ker investitorju ni uspelo pridobiti delovne organizacije, ki bi hotela opraviti manjša zidarska in mizarska dela. Realizacija 1979.

Plan:

Modernizacija trgovine v Želimljah.

Izvajanje:

Investitor Mercator TOZD Dolomiti — izvršeno.

Plan:

Izgradnja manjše trgovine v Podsmreki.

Izvajanje:

Gradbena dela krajevna skupnost v sklopu kombiniranega objekta. Za investicijo trgovskega dela investitor še ni znan oz. ga je težko pridobiti zaradi izredno majhne prodajne površine in premajhnega zaledja.

Izgradnja poslovno trgovskega centra VS 104 Langusova — v letošnjem letu bodo obdelane naloge s področja geodetske dokumentacije, tehnične dokumentacije, priprava zemljišča, geomehanike in širše prometne povezave centra z mestnim sistemom (dokumentacija za realizacijo zazidalnega načrta).

Investicija Agrotehnike: izgradnja novih poslovno trgovinskih prostorov v obrtno servisni coni VM 1 je v končni fazi priprave projektne dokumentacije. Začetek gradnje pomlad 1979.

Plan:

Merkur Kranj, veleblagovnica v obrtno servisni coni VM 1.

Izvajanje:

Investitor Veleželeznina Merkur ima izdelane idejne projekte in glavne projekte v pripravi, zemljišče za gradnjo bo Zavod za urejanje stavbnih zemljišč Vič pridobil do konca leta 1978. V letu 1979 bo investitor realiziral 90 % celotne investicije.

Glavni nosilec preskrbe prebivalstva v občini SOZD Mercator DO Rožnik — TOZD Dolomiti je tudi glavni nosilec investicijske dejavnosti. Osnovni cilj za leto 1978 predvidenih novih gradenj in adaptacij trgovin, je izboljšanje oskrbe prebivalstva z osnovnimi življenjskimi artikli. Z ozirom na gornjo ugotovitev, da je večina investicij v teku in se njihova realizacija v glavnem prenaša v leto 1979, v letošnjem letu ta cilj ni bil dosežen.

Gostinstvo

Gostinstvo družbenega sektorja predstavlja v naši občini delovna organizacija Gostinsko podjetje Vič z osmimi obrati, ki se je po nekaj poskusih neuspešnih integracijskih procesov v preteklih letih, letos vključilo v SOZD GHT Ljubljana. Ta vključitev bo po predvidevanjih pospešila tudi izvajanje programa investicij delovne organizacije, usklajenega s programom družbenega plana občine.

Gostinsko podjetje Vič, zaradi slabih pogojev poslovanja v prvem polletju, ki niso omogočali polne izkoriščenosti kapacitet, beleži v letošnjem letu slabši poslovni uspeh, kot je bil planiran za prvo polletje; realizacija je bila 96 %. Kljub temu pa GP Vič predvideva, da bo do konca leta dosegel planirani finančni rezultat in njegovo delitev. Delovna organizacija se srečuje s številnimi problemi, med katerimi sta najvidnejša velika fluktuacija delovne sile in slaba notranja organizacija.

Za letošnje leto je GP Vič v okviru rekonstrukcije, adaptacije in razširitve gostinskih kapacitet obrata Pod Rožnikom (Čad) predvidevalo povečanje kuhinjskih in sedežnih kapacitet. Investicija ni bila realizirana zaradi nerešenega urbanističnega vprašanja parkirišč in ureditve spominskega parka. Še v letošnjem letu pa se predvideva, v sklopu izgradnje industrijsko poslovnih objektov Ilirija-Vedrog-Tiskarna Ljubljana, začetek gradbenih del za razširitev gostinskega obrata Otok Vis za cca 250 sedežev.

Na področju kmečkega turizma v tekočem letu nismo beležili večjih premikov. Imamo dvoje kmečkih gospodarstev (Setnikar in Žakelj), ki se uspešno vključujeta v turistično ponudbo. Kmet Setnikar je v letošnjem letu pričel s pripravami na razširitev spalnih kapacitet za 10 novih ležišč (5 sob visoke kategorije) — dela bodo

zaključena v jeseni 1979. Poleg te investicije se na dolomitskem območju občine pripravljata še ena kmetija, da se vključi v kmečki turizem. V teku so pripravljala dela — investicija pa bo predvidoma zaključena v jeseni 1979.

Obrt

V družbenem sektorju obrti je bilo v letu 1975 17 delovnih organizacij, ki so skupaj zaposlovale 1119 delavcev in so ustvarile 9,7 % družbenega proizvoda gospodarstva. V srednjeročnem programu razvoja je predvidena povprečna 5,1-odstotna rast družbenega proizvoda, 2,2 odstotna rast števila zaposlenih in 2,9 odstotna rast produktivnosti.

Kot pomembni dejavniki razvoja so navedeni:

- pospešeno investicijsko vlaganje predvsem v modernizacijo opreme in gradnjo proizvodnih zgradb s pomočjo rasti zunanjih virov financiranja investicij,
- vključevanje obrtnih organizacij na podlagi pripravljenih srednjeročnih programov v razvoj ostalih industrijskih panog.

V letu 1978 je, zaradi z novo enotno klasifikacijo dejavnosti izvršenega prehoda številnih delovnih organizacij s tega področja v ostala področja gospodarske dejavnosti, ostalo v obrti le še 10 delovnih organizacij, ki skupaj zaposlujejo 583 delavcev in ustvarjajo le še 2,3 % družbenega proizvoda gospodarstva. Zaradi navedenega je primerljivost podatkov z istimi iz srednjeročnega plana

omejena in ni moč preverjati uresničevanja začrtanih smernic.

Delovne organizacije iz obrti so vse manjše — z najmanj 17 zaposlenimi in največ 117. V prvih treh letih srednjeročnega obdobja so dokaj uspešno gospodarile, t.j. izgube se niso pojavljale. Zaradi majhnega obsega poslovanja dosegajo nizek ostanek za sklade, ki jim ne omogoča večjih investicij, tako da nekatere med njimi nimajo pogojev za nadaljnji razvoj zaradi prostorskih omejitev, kljub temu da bi jim povpraševanje po njihovih storitvah to dovoljevalo (npr. Splošna finomehanika).

V zasebnem sektorju obrti je bila pred začetkom tega srednjeročnega obdobja dokaj neugodna situacija. Ponudba tako proizvodne kot storitvene obrti še zdaleč ni zadovoljila povpraševanja po njihovih storitvah na področju občine, še zlasti to velja za storitveno obrt, ki zaradi nekaterih nerešenih vprašanj: lokacije, financiranja razvoja, davčne politike, ni sledila hitri urbanizaciji občine.

V srednjeročnem programu so določeni predvsem naslednji dejavniki kot pospeševalci razvoja tega sektorja obrti:

- tesnejše sodelovanje na samoupravni osnovi s proizvajalci trajnejših potrošnih dobrin s trgovino,
- zagotavljanje potrebnih con za obrtno dejavnost,
- večja udeležba bank pri financiranju razvoja dejavnosti.

Vsi ti ukrepi bi omogočili najmanj 5,4-odstotno povprečno rast družbenega proizvoda, ob 2,9-odstotni rasti števila zaposlenih in 2,4-odstotni povprečni letni rasti produktivnosti.

Letošnji statistični podatki kažejo:

Zasebni sektor

	Lastniki in zaposleni				Število delavnic				Indeks	
	1976	1977	INDEKS		1976	1977	I—VI		77-76	78-77
			76-75	77-76			1978	76-75		
1. Proizvodna obrt	1.443	1.479	97,0	102,5	687	712	744	104,2	103,6	104,5
predelava kovin	7	15	12,1	214,3	19	18	20	76	94,7	111,1
predelava kovin	461	493	99,8	106,9	192	212	221	94,6	110,4	104,2
izd. električnih aparatov										
in pribora	122	124	118,4	101,6	47	50	52	111,9	106,4	104,0
izdelovanje kemičnih izdelkov	11	—	100	—	6	—	—	75	—	—
predelava lesa	164	149	107,9	90,9	84	84	85	118,3	100	101,2
predelava papirja	33	—	100	—	9	—	—	75	—	—
izdelovanje tekstilnih izdelkov	64	69	70,3	107,8	54	55	57	84,4	101,9	103,6
predelava usnja	20	20	90,9	—	24	—	—	—	160	—
izdelovanje gum. izdelkov	6	27	100	103,8	5	27	26	166,7	93,1	96,3
izdelava živil	43	44	100	102,3	29	27	29	223,1	93,1	107,4
tiskarne in knjigoveznice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
izdelovanje in popravilo										
raznovrstnih izdelkov	133	185	89,9	139,1	75	89	94	115,4	118,7	105,6
stavbna obrt	379	373	105,9	98,4	143	150	160	104,4	104,9	106,7
2. Storitvena obrt	168	181	101,8	107,7	78	89	92	105,4	114,1	103,4
obrtne osebne in druge storitve	168	181	101,8	107,7	78	89	92	105,4	114,1	103,4

Do predvidene rasti števila zaposlenih v zasebni obrti je prišlo šele v 1977. letu, ko je bilo v proizvodni obrti zaposlenih za 2,5-odstotkov, v storitveni pa 7,7-odstotkov več kot leto poprej. Število delavnic je v proizvodni obrti v stalnem porastu — poprečna rast znaša 4,1 odstotka, medtem ko je v storitveni obrti prisotno močno nihanje iz leta v leto in bo šele v daljšem obdobju moč ugotoviti realen trend rasti.

V proizvodni obrti je prisotna rast števila lastnikov, medtem ko število zaposlenih delavcev pri njih pada, tako da odpadeta le 2 zaposlena na eno delavnico in ni izkoriščen cenzus 5 zaposlenih na delavnico.

Navedeni podatki kažejo, da na področju obrti ni prišlo do bistvenih premikov in še vedno veljajo ugotovitve iz leta 1975. Predvsem še ni rešeno vprašanje financiranja razvoja obrti in lokacij delavnic. Do določenega premika je prišlo na področju davčne politike, kjer naj bi aprila letošnjega leta izdan odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov stimulatивно deloval na razvoj obrti.

V letošnjem letu je Zavod za družbeni razvoj prevzel nalogo izdelave analize razvoja malega gospodarstva, ki bo končana prihodnje leto in bo osnova za sprejemanje ukrepov za pospešen razvoj tega sektorja v prihodnjih letih srednjeročnega obdobja v skladu s planskimi smernicami za razvoj občine.

II. Prostorski razvoj

Urbanizem Izdelan in razgrnjen je osnutek podrobnega urbanističnega načrta v skladu z določili programa razvoja občine za leto 1978. Po zaključeni obravnavi le-tega z zainteresiranimi skupnostmi in organizacijami bo dokončni predlog izvršni svet občine posredoval izvršnemu svetu mesta Ljubljane zaradi formalnih sprememb GUP. Vzporedno s tem je izdelana, javno razgrnjena in v obravnavi dokumentacija s spremembo avtocestnega sistema.

Zaradi zamude pri izdelavi temeljnih prostorskih dokumentov, ki so v pristojnosti mesta Ljubljane, še ni pripravljena naloga in naročilo novelacije GUP. Zato je v mestnem delu občine onemogočen kompleksen strokovni pristop k nalogam s področja urbanizma. Prav tako še niso izdelani prostorski plani za območje ljubljanskih občin. Šele po izdelavi in sprejetju teh dveh osnovnih dokumentov bo omogočeno delo na urbanistični dokumentaciji skladno z začrtano urbanistično politiko.

Skladno z nalogami srednjeročnega programa občine so bila v letu 1978 opravljena sledeča dela s področja urbanizma:

VS-6 — Vič — Viško polje — izdelana je geodetska podlaga s predlogom ekonomske presoje zazidave

RS-105 — ob Ižanski cesti — z deli še niso pričeli, ni izdelana novelacija

VS-220-1 — Radne — z deli niso pričeli

VS-225 — Podpeč — izdelan in potrjen je zazidalni načrt in ekonomsko tehnična presoja stroškov

VS-260 — Velike Lašče — naročen je zazidalni načrt, ki bo predvidoma sprejet do konca 1978. leta

VS-206 — Srednja vas pri Polhovem Gradcu — naročen je zazidalni načrt

VS-104 — Langusova — priprava dokumentacije je v teku

VP-3-3 — industrijska cona Vič — izdelan in sprejet je zazidalni načrt

VP-4 — pri Dolgem mostu — izdeluje se geodetska dokumentacija. Zazidalni načrt bo izdelan v letu 1979.

VP-6 — Industrijska cona Brdo — v izdelavi je urbanistična dokumentacija kot osnova za izdelavo lokacijske dokumentacije.

VS — Rakova jelša — izdelana je geodetska podloga. V izdelavi je ekonomsko urbanistična presoja zazidave.

VS-245-7 — Škofljica — zbirajo soglasja za zaprositev gradbenega dovoljenja

VS-220-2 — Brezovica — z deli še niso pričeli.

VS-251 — Želimlje — v izdelavi je zazidalni načrt.

VS-201-8 Gaberje — izdelana je geodetska podloga. Zazidalni načrt je naročen pri LUZ.

RS-103 — Rakovnik — Zazidalni načrt je v izdelavi.

VS-5 — Rožna dolina — Novelacije še ni, teče pa natečaj za ureditev parka OF in izgradnjo VVZ.

VS-1 Tmovo — Izdelane in sprejete so dopolnitve k že sprejetim zazidalnim načrtom.

VS-2 Kolezija — Izdelane in sprejete so dopolnitve k že obstoječim zazidalnim načrtom.

VS-3 Vinterca — dopolnitev zazidalnega načrta je v teku.

VS-8-1 — dopolnitev lokacijske dokumentacije je izdelana in potrjena.

VM-2 ob Dolgem mostu — z deli niso pričeli.

Promet

Izvrševanje planirane gradnje cest po sprejetem programu gradenj iz presežka posojila za ceste:

Plan:

Gradnja cestne povezave med Opekarsko in Ižansko cesto z mostovoma čez Mali graben in Ljubljanico in rekonstrukcija Jurčkove poti.

Izvajanje:

Most čez Mali graben je v zaključni fazi, gradnja mostu čez Ljubljanico je v pripravi in bo predvidoma dograjen v roku enega leta. Investitor je Komunalna skupnost Vič skupaj z Zavodom za urejanje stavbnih zemljišč.

Plan:

Pričetek gradnje podvoza na Gregorinovi ulici.

Izvajanje:

Gradnja je začasno odložena, ker je samoupravna interesna skupnost za ceste predlagala prometno ustrežnejši podvoz na podaljšku Žirovnikove ceste v križišču Tržaške ceste in nove obvoznice. Za novopredviden podvoz še ni izdelana tehnična dokumentacija.

Izvrševanje planirane gradnje cest po sprejetem 10-letnem programu izgradnje cest v Ljubljani:

Plan:

Dokončanje Karlovškega mostu.

Izvajanje:

Investicija bo končana jeseni letos.

Plan:

Pričetek gradnje Prešemove ceste s podvozom Erjavčeve.

Izvajanje:

Gradnja se bo začela 24. avgusta in bo končana v roku enega leta.

Plan:

Pričetek rekonstrukcije Tržaške ceste.

Izvajanje:

Samoupravna interesna skupnost za ceste je predložila odložitve, ker ni zagotovljena ustrezna obvozna cesta. Tržaška cesta bi v času rekonstrukcije morala biti zaprta zaradi obilice komunalnih vodov, ki so v njej, namesto Tržaške ceste je v pripravi pospešena izgradnja južne obvoznice.

Plan:

Pričetek gradnje obvoznice Črnuče-Dolgi most z navezavo na avtocesto Ljubljana-Vrhnika.

Izvajanje:

V tem letu bo pridobljeno zemljišče in bodo pridobljena potrebna nadomestna stanovanja za rušence, gradnja se bo začela spomladi prihodnje leto.

Plan:

Dokončanje in rekonstrukcija Dolenjske ceste.

Izvajanje:

Ni izvršena iz dveh razlogov. Prvič investitor — Republiška skupnost za ceste — ni imel potrebnih sredstev, poleg tega pa je že sama gradnja Karlovškega mostu brez navedene rekonstrukcije povzročala prevelike prometne zastoje.

Investitor pri vseh investicijah po sprejetem 10-letnem programu je Republiška skupnost za ceste.

Izvrševanje planiranih gradenj oziroma rekonstrukcij lokalnih in mestnih cest:

Plan:

Rekonstrukcija ceste v Mateni.

Izvajanje:

Rekonstrukcija je izvršena, investitor je Komunalna skupnost Vič.

Plan:

Izgradnja ceste Pijava gorica-Želimlje.

Izvajanje:

Izgradnja je dokončana, investitor je Komunalna skupnost Vič.

Plan:

Rekonstrukcija ceste Rašica-Rob.

Izvajanje:

Izvršena bo do srede septembra, investitor je Komunalna skupnost Vič.

Plan:

Rekonstrukcija ceste na Brdo.

Izvajanje:

Gradnja se bo predvidoma začela letos, dokončana bo spomladi prihodnje leto. Investitor je Komunalna skupnost Vič.

Plan:

Rekonstrukcija Večne poti.

Izvajanje:

Rekonstrukcija je v zaključni fazi, končana bo v letošnjem letu. Investitor je Komunalna skupnost Vič.

Plan:

Rekonstrukcija Pokljukarjeve ulice.

Izvajanje:

Sklenjena je pogodba z izvajalcem Slovenija ceste, rekonstrukcija bo izvršena v tem letu. Investitor je Komunalna skupnost Vič.

Plan:

Rekonstrukcija Riharjeve ceste med Devinsko cesto in Cesto v Mestni log.

Izvajanje:

Dela so v pripravi in bodo končana predvidoma letos. Investitorja sta Zavod za urejanje stavbnih zemljišč in Komunalna samoupravna interesna skupnost Vič.

Plan:

Izgradnja Zihertove ulice.

Izvajanje:

Gradnja je v pripravi, dela bodo predvidoma končana letos jeseni. Investitor je Zavod za urejanje stavbnih zemljišč.

Plan:

Nadaljevanje rekonstrukcije ceste v Črno vas.

Plan:

Nadaljevanje rekonstrukcije ceste v Črno vas.

Izvajanje:

Se pripravlja, dela bodo izvršena letos. Investitor je Krajevna skupnost Barje.

Izvajanje programa vzdrževanja in modernizacije magistralnih in regionalnih cest:

Plan:

- nadaljnja rekonstrukcija ceste Škofljica-Ig-Podpeč,
- rekonstrukcija ceste Vrhnika-Horjul,
- delna rekonstrukcija ceste 1-1 Dolenjska cesta,
- izgradnja ceste 1-6 Škofljica-Pijava gorica.

Izvajanje:

Vse te investicije so neizvršene in preložene na prihodnje leto, ker investitor ni uspel zagotoviti finančnih sredstev in ustreznih upravnih dovoljenj (lokacijska, gradbena dovoljenja). Investitor je Republiška samoupravna interesna skupnost za ceste.

Pregled izvrševanja plana gradenj cestne infrastrukture kaže, da bo precej planiranih del ostalo neizvršenih. Glavna razloga za to sta:

- izredno zamotani in dolgotrajni lokacijski postopki, ki povzročajo kasnitve pri izvrševanju planiranih investicij,
- pomanjkanje denarnih sredstev, do katerih prihaja zaradi nagle rasti cen, nerealnih finančnih konstrukcij za planirane investicije in tudi zaradi dodatnih zahtev, ki se pojavljajo pred investitorji z novimi spoznanji na področju varovanja okolja.

Komunalno gospodarstvo

Izvrševanje planiranih vlaganj v komunalno gospodarstvo:

Plan:

Komunalna ureditev stanovanjske soseske VS 103 Murgle, VS 1 Trnovo, VS 4 Bonifacija in Jurčkove poti.

Izvajanje:

Komunalna ureditev vseh treh sosesk je v teku in bo končana drugo leto. Kasni komunalno urejanje Jurčkove poti, ker je zazidalni načrt šele razgrnjen, gradnja se bo izvršila v prihodnjem letu. Investitor je Zavod za urejanje stavbnih zemljišč Vič.

Plan:

Izgradnja kanalizacije za naselje Preserje, Notranje gorice, Polhov Gradec.

Izvajanje:

Kanalizacija Preserja je v teku, ostalo je v pripravi za začetek gradnje. Investitor je SOZD IPK.

Plan:

Izgradnja kanalizacijskega omrežja za sosesko Vinterca in Brdo.

Izvajanje:

Zgrajen je zbiralnik ob Dolenjski cesti, ki je predpogoj za kanalizacijo Vinterce, sama kanalizacija bo izvršena prihodnje leto.

Za Brdo so v teku priprave za začetek del, sama dela bodo trajala predvidoma 2 leti.

Investitor je Zavod za urejanje stavbnih zemljišč Vič.

Plan:

Podaljšati kanalski zbiralnik v Kozarjah.

Izvajanje:

Gradnja bo začeta letos, I. faza bo končana drugo leto. Investitor je IPK.

Plan:

Začetek gradnje vodovodnega zajetja v Brestu.

Izvajanje:

Gradnja bo začeta letos, končala se bo šele prihodnje leto. Investitor je IPK.

Plan:

Dokončanje plinifikacije Koseze-Trnovo.

Izvajanje:

Končana je prva faza plinifikacije. Investitor je IPK.

Plan:

Izgradnja RTP Vič.

Izvajanje:

Je v teku. Investitor je Elektro Ljubljana-mesto.

Plan:

Izgradnja elektrifikacije — javne razsvetljave v Rožni dolini.

Izvajanje:

Planirana elektrifikacija je le delno izvršena, ostala dela se še pripravljajo.

Investitorja sta Komunalna interesna skupnost Vič in Krajevna skupnost Rožna dolina.

Vodno gospodarstvo

Program vodno gospodarskih del v letu 1978 obsega vzdrževanje vodotokov, urejanje hudournikov in varstvenih objektov. Program, ki ga je pripravila območna vodnogospodarska skupnost Ljubljanska Sava je bil vsklajen z uporabniki na nivoju občine, njegov obseg pa je bil načrtovan v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi.

Vrednost del v letu 1978 je planirana v obsegu 16.940.000 din, od tega je bilo do polletja 1978 realizirano 9.060.000 din. Fizični obseg realizacije je potekal v skladu s predvidevanji in planiranimi finančnimi sredstvi. Izvršitev programa je naslednja:

- vzdrževalna dela na Gradaščici (Šujica, Gaberje) in na Barju uspešno napredujejo,
- projektivne naloge, ki so vezane na izvedbo del so v glavnem izvršene, vse ostale pa bodo zaključene do konca leta (Polhov Gradec — hudourniki, Raščica — idejni projekt rekonstrukcije, Barje — glavni projekt vzdrževanja, Pržanec — idejni projekt rekonstrukcije, Kušlanov kanal in Bevško-loški kanal — geodetske meritve). Idejni projekt za Ižansko cesto — ob cesti in glavni projekt za Galjevec še nista naročena, OVS je predvidela sredstva za sofinanciranje teh del.
- Geodetska dela so v glavnem zaključena (Gradaščica — aerosnemanje področja pregrade, Gmajnice — tehnični nivelman za melioracijo področja, Škofljica in Želimljšica — geodetske podlage)
- Študija hidrologije za Raščico je zaključena, za Iško in Želimeljščico pa so v teku.
- Načrt za Horjul — melioracija, novelacija, investicijski program je dan v delo in bo zaključen konec leta.
- Sestava programa za ureditev Barja je interdisciplinarna naloga, v kateri sodeluje preko 10 inštitucij, ta program naj bi bil sestavljen do marca 1979.
- Predvidena vzdrževalna dela na Horjulki so zaključena. Horjulka je obsekana in očiščena na območju Lesno brdo do ceste za Ligojno. Dela na Iški bodo pričela v avgustu.
- Z deli na ureditvi odseka Malega grabna na območju VS 4 in to po novem glavnem projektu, ki že upošteva nove ceste se bo pričelo konec avgusta.
- Vzdrževalna dela v Karlovcih, Rakitni ter Iški se bodo pričela v avgustu in septembru.

Splošna problematika

Glede na izražene širše družbenoekonomske interese, da se prouči uporabnost in namembnost ljubljanskega Barja, je skupščina OVS Ljubljanska Sava sklenila, da se pristopi k izdelavi programa, v katerem bo podan načrt potrebnih raziskovalno študijskih del za izdelavo vodno gospodarskih osnov Ljubljanskega barja in izhodišča za interdisciplinarni pristop k programu vodno gospodarske ureditve tega prostora. Za organizacijske priprave, pripravljajna dela in izdelavo predloga programa projektne naloge se je iz sredstev OVS za leto 1978 namenilo 800.000 dinarjev.

Ljubljansko Barje ni bilo doslej mogoče v večjem obsegu izkoristiti v gospodarske namene, predvsem zaradi nerešenih vodno gospodarskih vprašanj. Dejstvo je, da je večina posegov v Ljubljansko Barje zanemarila nekatere bistvene vodno gospodarske pogoje in da neurejeni vodno gospodarski problemi — veliki meri ogrožajo naložbe v ta prostor, saj večji del površin ni zavarovan

pred vplivi visokih voda. Reka Ljubljanica, ki je osnovni odvodnik vseh vod z Barja, je neregulirana in se kažejo tendence zmanjševanja njene odvodnosti. Hudourniški pritoki na Barje so le minimalno proti erozijsko urejeni in regulirani in so ohranili hudourniški značaj in redno ogrožajo zemljišča.

Iz urbanističnih vidikov je najbolj kritično stanje na področju hidro sistema Gradaščiće, ki s Šujico, Glinjščico in Malim grabnom tvori na območju občine Vič osnovni še nerešen vodno gospodarski problem. Zaradi omejene prevodne sposobnosti Ljubljaniče skozi mesto predstavlja 100-letna visoka voda tega vodotoka stalno potencialno nevarnost za poplavitve že urbaniziranih površin. Delni regulacijski posegi, ki so bili izvedeni v zadnjih letih, so del bodoče kompleksne ureditve tega dela hidro sistema Ljubljanskega Barja. Celotni učinek pa bomo dosegli z izgradnjo akumulacij na podvodju Gradaščiće.

Izdelan je tudi idejni projekt za pregrado na Gradaščici nad Žirovskim grabnom in posredovan občinski skupščini, ki naj bi sprejela na tej osnovi ustrezen odlok, s katerim bi to področje, ki je predvideno za zajetje lokacijsko in urbanistično zavarovali v ta namen. Navedena problematika oziroma dinamika rešitev teh problemov bo predvsem odvisna od pripravljenosti neposrednih koristnikov, predvsem pa solidarnosti širše družbene skupnosti, da zagotovi za te ureditve zadostna sredstva.

III. Socialni razvoj

Stanovanjsko gospodarstvo

Stanovanjska gradnja zaostaja za srednjeročnim planom stanovanjske graditve. Vzrokov za to je več kot npr.: neenotnost in nevsklajenost pri planiranju stanovanjske gradnje tako teritorialno kot funkcionalno, težave so pri prehodu izgradnje za trg k gradnji za znane investitorje. Nadalje zamujamo pri novelaciji GUP in pri pridobivanju ustreznih stavbnih zemljišč, pa tudi njihovo opremljanje je prepočasno, tudi sistemsko neurejeno. Zamude pa so tudi pri izdelavi urbanistične, projektne in izvedbene tehnične dokumentacije. V občini je bilo v letih 1971-1975 zgrajeno skupaj 1626 stanovanj, od tega v družbenem sektorju 868.

V načrtu za obdobje 1976-1980 je predvidena izgradnja 3336 stanovanj.

Dinamika izgradnje v tem obdobju pa je naslednja:

Stan. soseska	1976		1977		1978		
	plan	dograj.	plan	dograj.	plan	v grad. dograj.	
VS-1 Trnovo	—	—	100	—	250	191	—
VS-103 Murgle	—	—	44	123	60	—	—
				(IV. f.)			
VS-4 Bonifacija	120	120	120	52	130	204	120
VS-3 Žičnica	—	—	60	42	190	64	64
VS-6 Vič	—	—	—	—	—	—	—
VS-104 Tržaška	48	48	—	—	—	—	—
VS-2 Kolezija	—	—	—	—	—	—	—
Dobrova	—	—	—	—	—	—	—
a skupaj usm. gradnja	168	168	324	217	680	459	184
% izvršitve plana				67%			27%
B individualna gradnja	143	143	151	157	196	249	150
A B	311	311	475	374	876	708	334
% izvršitve plana				79%			38%
Dom na Bokalcih					120		120

V prvih dveh letih srednjeročnega obdobja je bil plan stanovanjske graditve na področju usmerjene gradnje realiziran 78 %. Do konca leta 1978 pa pričakujemo za prva tri leta realizacijo le okoli 49 %. Predvsem zaradi zelo zadržane dinamike gradnje v letošnjem letu. Leta 1978 je v gradnji blizu 68 % od planiranih stanovanj v tem letu, dograjeno pa bo le 27 % planiranih stanovanj.

Na področju individualne gradnje je realizacija bistveno ugodnejša, povedati pa moramo, da planirana gradnja v individualnem sektorju za srednjeročno obdobje ni bila povsem realno načrtovana in to zaradi tega, ker ni bilo upoštevano zatečeno stanje na

tem področju do leta 1976. Individualna gradnja na območju občine ima precej enakomerno dinamiko in število individualnih graditeljev, ki vsako leto prejmejo gradbeno dovoljenje, je približno OD 170 do 200. Problem spremljanja individualne gradnje pa je v tem, ker posamezniki gradijo stanovanja oziroma stanovanjske hiše različno dolgo, od treh pa tudi do 10 let. S statistično raziskavo GRADB — 11 a vsako leto zajamemo vse individualne graditelje in tudi ugotovimo dejansko stanje na tem področju. Podatki v tabeli za individualni sektor so rezultat te raziskave. Ob upoštevanju individualne gradnje na področju stanovanjske graditve lahko ugotovimo, da bo v prvih treh letih realizacija bistveno boljša, toda še vedno 40 % pod planskimi predvidevanji.

Predvidevanja pa bodo lahko uresničena samo s predpostavko, da bodo stavbna zemljišča pravočasno opremljena, ob organizirani gradnji ter disciplini gradbenih podjetij. V dosedanem obdobju ni bilo večjih problemov pri zagotavljanju finančnih sredstev za stanovanjsko gradnjo. Izpeljanih je bilo pet natečajev, šesti je v pripravljanju za kreditiranje gradnje, po samoupravnem sporazumu iz združenih sredstev občanov iz namenskega stanovanjskega varčevanja in vezanih vlog OZD za stanovanjsko gradnjo. V dosedanem obdobju ugotavljamo, da je bila nekoliko porušena dinamika gradnje in so bila določena finančna sredstva neaktivirana.

Stanovanjska skupnost je samostojno in na pobudo občanov organizirala stanovanjske zadruga, do sedaj deluje v občini sedem, v teku pa so priprave za ustanovitev osme zadruga. V teh zadrugah je organiziranih 664 družin. Z izgradnjo sta pričeli le dve zadrugi, pri ostalih pa se je ustavilo delo zaradi problemov pri pridobitvi stavbnih zemljišč in njihovem opremljanju. Zadrugniki tudi čakajo na uresničenje svoje pobude za ustanovitev združenja na območju občine oziroma mesta Ljubljane.

Stanovanjska skupnost ima v upravljanju blizu 6000 stanovanjskih enot in 194 poslovnih prostorov. Glede na starost stanovanjskih objektov je 3950 stanovanj takšnih, kjer je vzdrževanje na meji rentabilnosti. Blizu 2000 stanovanj pa glede na dohodek iz stanarine troši v celoti zbrana sredstva za dela investicijskega vzdrževanja. Poseben problem so skupne in individualne kotlovnice, teh je 32 in jih je skupnost dobila v upravljanje pozimi leta 1976, ko jih je bilo potrebno v celoti obnoviti. Enako velja tudi za dvigala. Problem je tudi v tem, da za kotlovnice in dvigala skupnosti ni izročena ustrezna tehnična dokumentacija, niti uporabna dovoljenja. Ti problemi se rešujejo v letošnjem letu. Določena problematika nastopa tudi v zvezi z dejavnostjo DO Staninvest, ker so cene storitev zelo visoke, predvsem dajatve za plačilo storitev snažilk, hišnikov, kurjačev in drugih delavcev. Družbeni nadzor nad delom le-teh pa je zelo slab, ker stanovalci nimajo možnosti vpogleda nad poslovanjem DO Staninvest. Zato bo potrebno na tem področju na podlagi samoupravnega sporazumevanja in pogodbenih odnosov in boljšim družbenim nadzorom zagotoviti pregled nad cenami storitev.

Stanarina raste letno po stopnji 30 % z zamudo treh let ter znaša v občini povprečno 279,35 din. Pri razpolaganju s poslovnimi prostori je stanovanjska skupnost v finančnem pogledu v izgubi zaradi najemnin po cenah iz leta 1963, ker stroški vzdrževanja več kot za 9-krat presegajo zbrana sredstva.

Sestavni del gospodarjenja samoupravne interesne skupnosti je tudi problem stanovanjskih in drugih spomeniško in strateško zanimivih objektov v občini. V načrtu je prenova stanovanjskih objektov v Trnovem, Koleziji, Rudniku, Lavrici, Škofljici, Velikih Laščah in na Igu, Horjulu, Polhovem Gradcu, Rožni dolini in na Viču. S posebno pozornostjo pa je stanovanjska skupnost sprejela pobudo za prenovu kmetijskih bivalnih prostorov v hišah ostarelih družin. Poizkusi prenove stanovanjskih in poslovnih prostorov v dosedanem obdobju so pokazali, da reševanje teh nalog ni enostavno, ker zahteva potrebo po specializiranih DO s preizkušenimi strokovnimi kadri za tako delo, da se ohranijo arhitektonske vrednote in hkrati posodobi bivalni standard v bivališčih.

Na področju družbene pomoči je bilo v preteklem obdobju doseženih precej uspehov, toda zaradi velikega števila perečih stanovanjskih vprašanj delavskih družin, mladih družin, družin socialno ogroženih občanov obstoja še precej nerešenih problemov,

za boljša bivališča je vloženih pri samoupravni interesni skupnosti 2050 vlog pretežno za rešitev družin iz podstanovalskih razmerij. V dosedanjem obdobju je bilo preseljeno 2150 družin.

Še vedno obstaja izredno pereč problem podstanovalskih razmerij in podnajemnikov, ker ni regulirano pravno stanje le-teh, zaradi česar je močno prisotno ogrožanje socialne varnosti posameznikov in družin. Zadnji čas je, da se sprejme odlok, s katerim se bodo določili pogoji in način oddajanja stanovanja podstanovalcem, kar so nekatere občine v SR Sloveniji že sprejele.

Precej nespoštovanja je tudi glede izvajanja določil družbenega dogovora o minimalnih standardih pri zaposlovanju delavcev. Še vedno je preveč OZD, ki sprejetim delavcem ne zagotovijo ustreznih stanovanj.

Vzgoja in izobraževanje

Dejavnost občinske izobraževalne skupnosti za obdobje 1976-1980 opredeljujejo naslednji dogovorjeni programi:

- enotni program vzgoje in osnovnega izobraževanja,
- program skupnih nalog za potrebe vzgoje in osnovnega izobraževanja občinskih izobraževalnih skupnosti v Ljubljani in v SRS,
- dodatni program občinske izobraževalne skupnosti,
- program vzajemnega kreditiranja naložb v osnovni šolski prostor v SR Sloveniji.

Z enotnim programom je zagotovljen enak obseg obveznega osnovnega izobraževanja vseh učencev v republiki. Le-ta je opredeljen s standardi in normativi za uresničevanje družbenih, vzgojno izobraževalnih smotrov osnovnega izobraževanja. Sredstva za enotni program zagotavljajo delovni ljudje v SRS po povprečni prispevni stopnji iz BOD. Enotni program temelji na sistemu solidarnosti tako, da je zagotovljena njegova realizacija. Združena solidarnostna sredstva se smejo uporabiti samo za izvedbo enotnega programa.

Prvo polletje leta 1978 je bilo za občinsko izobraževalno skupnost kot tudi za ostale izobraževalne skupnosti v Ljubljani značilno v tem, da je prišlo do precejšnjega izpada sredstev, glede na planirani program v tem letu. Tako stanje je predvsem posledica polletnega začasnega financiranja, ko se je prihodek zbiral po prispevni stopnji 2,42 iz BOD, ki je veljala od 1. 8. 1977, ta pa za dogovorjene letošnje programe ne zagotavlja sredstev. V prvem polletju se je zbralo le 37,6 % planiranih sredstev. Prispevna stopnja 2,42 v letošnjem začasnem financiranju je posledica prenosa financiranja dejavnosti vzgojno-varstvenih oddelkov v pristojnosti skupnosti otroškega varstva od 1. 8. 1977 dalje. Takrat se je izobraževanju zmanjšala prispevna stopnja, vendar so že zagotovljena sredstva za financiranje VVO od 1. 1. DO 31. 7. 1977 skupščine otroškega varstva vračale OIS in tako je bilo do 31. 12. 1977 zbranih dovolj sredstev za financiranje prihodkov za leto 1977. Nizka realizacija prihodkov v prvem polletju letošnjega leta je otežkočila pravočasno uresničevanje nalog in obveznosti izobraževalnih skupnosti. Programi osnovnih šol in drugih VVO so bili sicer uresničeni, vendar pa izvajalci za opravljeno delo še vedno niso dobili ustreznih sredstev. Zaradi premajhnega prihodka so izobraževalne skupnosti Ljubljane le s stalnim angažiranjem sredstev obvezne rezerve uspele poravnati obveznosti za opravljene obvezne vzgojno izobraževalne storitve.

Navajamo nekatere najvažnejše podatke o uresničevanju enotnega in dodatnega programa ter prednostnih nalog:

Gibanja so približno v okviru načrtovanega razvoja. Seveda pa nastopajo tudi nekatere težave predvsem zaradi omejenih materialnih možnosti, predvsem za financiranje širjenja programa tako enotnega (uvajanje celodnevne osnovne šole), kot dodatnega (šolska prehrana, učbeniki, oddelki podaljšanega bivanja, investicijsko vzdrževanje). Določene kasnitve pa so nastopile tudi pri gradnji novih zmogljivosti v okviru samoprispevka I. in II. V programu vzajemnega kreditiranja naložb v osnovnošolski prostor v SRS je vključena v letu 1978 gradnja podružnične osnovne šole Rakitna.

Kvaliteta vzgojnoizobraževalnega dela se je povečala, če sdimmo po podatku, da se je osip zmanjšal od leta 1972-1973 na 23,1 odstotka, na 7,5 odstotka v letu 1976-77. V obdobju 1976-1980 je bilo na območju občine zgrajeno s sredstvi samoprispevka I. v osnovni šoli Vič 26 učilnic in 2 telovadnici, Osnovna šola Horjul s 14 učilnicami in telovadnico ter prizidek k osnovni šoli Vrhovci s 6 učilnicami in s telovadnico. S sredstvi, ki jih pri občinski izobraževalni skupnosti združujejo delavci s krediti, iz amortizacije, s sredstvi šol in prostovoljnimi delom pa so bila opravljena naslednja večja dela: ureditev šolskega igrišča, električne napeljave in centralno ogrevanje v podružnični šoli Želimirje, montaža centralnega ogrevanja v osnovni šoli Preserje in v podružnični šoli Rudnik, ureditev telovadnice v PŠ Golo, ureditev igrišč pri OŠ Vič in Horjul je v teku, zaključena pa je ureditev igrišč in kanalizacije v OŠ Dobrova. V telovadnici OŠ Trnovo je bil izdelan nov pod, v OŠ Ig je bila izvršena zamenjava, obnova in zaščita oken, na OŠ Bičevje prenova strehe in v OŠ Velike Lašče izvedena v stari zgradbi montaža centralnega ogrevanja. Popolnoma je bila prenovljena PŠ Turjak, še nekaj manjših izboljšav in popravil je bilo opravljeno v AOŠ Oskar Kovačič, Barje, Iška vas, Jezero in Glasbeni šoli Vič. Z navedenimi deli so bili v precejšnji meri izboljšani materialni pogoji za delo. V podružnični šoli v Horjulu in na osnovni šoli Vič je bil uveden enoizmenski pouk.

V srednjeročnem obdobju verjetno ne bo mogoče zagotoviti ustrezne kadrovske strukture v šolah. Po dosedanjih podatkih je na območju občine okoli 15 % delavcev z neustrezno šolsko izobrazbo, kljub vsakoletnim razpisom štipendij pa je vpis na šole premajhen. To stanje dokazuje, da ostaja kadrovsko vprašanje še vedno odprto in bo treba precej napora vseh družbenih dejavnikov, da bo prišlo do kvaliteten premikov na tem področju.

Otroško varstvo

Družbeni plan za obdobje 1976-1980 predvideva za področje družbenega varstva otrok razvoj družbeno organizirane vzgoje in varstva, ki bo izhajal iz potreb delavcev, kar bo omogočilo zaposlenim saršem čimbolj produktivno delo na delovnem mestu, strokovno usposabljanje in družbeno aktivnost, otrokom pa postopno izenačevanje pogojev življenja in razvoja.

V skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana družbene vzgoje in varstva otrok so bile prednostne naloge naslednje:

- pridobivanje novih prostorskih zmogljivosti iz programa samoprispevka,
- združevanje sredstev za nove objekte ali adaptacije objektov v VVZ skupaj s TOZD;
- izvajanje varstva otrok v starosti od 0 do 3 let v varstvenih družinah,
- programiranje in skrb za izvajanje 80-urnega vzgojnega programa za 5-letne otroke, ki niso vključeni v VVO,

	1976				1977				1978			
	PLAN		REALIZ.		PLAN		REALIZ.		PLAN		REALIZ.	
	VSI	COŠ	VSI	COŠ	VSI	COŠ	VSI	COŠ	VSI	COŠ	VSI	COŠ
število učencev	7800	339	7735	339	8050	360	7957	360	8230	500	8003	377
število oddelkov	290	14	290	14	299	15	299	15	308	21	301	16
vključevanje v COŠ		4 %		4,4 %		5 %		4,5 %		6 %		4,7 %
število učencev v OPB	1269		1257		1440		1462		1650		1470	
število oddelkov PB	52		52		61		61		69		63	
vključevanje v OPB	16 %		16 %		18 %		18 %		20		18,4 %	

— sodelovanje pri načrtovanju in financiranju počitniških letovanj, otroških igrišč in izobraževanje staršev, pridobivanje strokovnega kadra za vzgojnovarstveno dejavnost.

Po sprejetem samoupravnem sporazumu o temeljnih plana 1976-1980 je bilo predvideno, da bo v letu 1976 zajetih v VVO na območju občine 2244 predšolskih otrok, v letu 1977 2664 in v letu 1978 2824 otrok. Sporazum je bil v letu 1976 realiziran, nadalje pa program zagotavljanja novih mest iz sredstev skupnosti otroškega varstva kot tudi iz sredstev samoprispevka I. in II. kasni.

Zaradi pomanjkanja mest za predšolske otroke v starosti od 0 do 3 let, se je v letu 1976 razvila oblika varstva predšolskih otrok v varstvenih družinah oz. na domu varuhinje. Skupnost otroškega varstva v občini je kot prva v Ljubljani začela s takim varstvom, ob koncu leta 1977 je to varstvo vključevalo v 13 družinah 63 otrok. Predvidevamo, da bo do konca leta 1978 vključeno v varstvo v teh družinah 75 otrok, tako kot predvideva plan. Otroci z motnjami v telesnem in duševnem razvoju so vključeni v en oddelek pri VVO Krim-Rudnik. Predvidoma pa bo koncem leta 1978 v VVZ Sonje Vidmar v enoti Murgle odprt še en oddelek v skladu s srednjeročnim programom. Da bi zagotovili postopno izenačevanje razvoja za vse otroke se izvaja 80-urni vzgojni program za petletne otroke, ki niso vključeni v VVO. V letu 1976 so se izvajale za te otroke le dejavnosti v obliki ur pravljic ter praznovanj, medtem ko je bil v letu 1977 po VVO že izoblikovan program in se je izvajal v 9 VVO, v letu 1978 pa že v 12 VVO, to je v 18 oddelkih s povprečno 16 otroki na oddelek. Na področju pridobivanja novih kapacitet za VVO dejavnost je bil z realizacijo programa samoprispevka I. v letu 1976 izročen svojemu namenu VVO Vrhovci s kapaciteto 140 predšolskih otrok, enota Zarja pri VVO Malči Belič s kapaciteto 240 otrok ter konec leta 1977 enota Murgle pri VVO Sonje Vidmar s kapaciteto 220 otrok. S sredstvi SOV in sredstvi DO Iskra ter Rašica je bila v letu 1977 adaptirana stara OŠ Horjul in VVO s 4 predšolskimi oddelki za 80 otrok. Nadalje je leta 1977 SOV vložila sredstva za opremo dveh oddelkov VVE pri osnovni šoli Velike Lašče ter skupaj z občinsko izobraževalno skupnostjo v letu 1978 sofinancirala izdelavo centralne kurjave. V teku je gradnja VVO Preserje-Podpeč za 60 otrok, za kar so sredstva že zagotovljena, vendar nastopajo težave pri pridobitvi gradbene dokumentacije. V srednjeročnem programu za leto 1978 se predvideva adaptacija stare šole Brezje za potrebe VVO, sredstva v višini 1.200.000 din so zagotovljena, v teku so priprave gradbene dokumentacije. Gradnja VVO Vnanje gorice s kapaciteto 100 otrok je v programu samoprispevka II. in se bo pričela jeseni 1978. V prvem polletju 1978 je SOV sofinancirala tudi adaptacijo VVE pri osnovni šoli Polhov Gradec in nabavo dodatne opreme. Nadalje je bila izvršeno sofinanciranje adaptacije VVE pri osnovni šoli Brezovica, v programu za to leto pa je tudi adaptacija VVE v Mokrški ulici, za kar so sredstva že zagotovljena od leta 1975, vendar se ves čas postavlja problem izselitve stranke. Po podatkih v juniju 1978 je bilo vloženih 1839 prošelj za sprejem otrok v VVZ v viški občini, zaradi pomanjkanja prostora pa je bilo zavrnjenih 1235 prošelj in sicer predvsem v KS Vič in Malči Belič. Zato je SOV pričela z akcijo za zagotovitev sredstev gradnje obeh faz za VVZ Milan Česnik skupaj s programom samoprispevka II. Ker predstavljajo otroška igrišča in rekreacijske površine tudi del družbenega standarda, ki je nujno potreben, je SOV Ljubljana Vič-Rudnik v letu 1976 vključila v program urejanje teh površin. Tako je bila v letu 1976 dana na osnovi predračunov pomoč 9 krajevnim skupnostim, 4 osnovnim šolam in 1 VVZ. Počitniški bazi za letovanje v Pacugu pa je bila dana dotacija. V letu 1977 je bila dana pomoč za urejanje igrišč 1 krajevni skupnosti ter dvema VVZ, v letu 1978 pa je bila dana pomoč eni krajevni skupnosti. Vsako leto se SOV vključi s sofinanciranjem tudi v program ZPM in posameznih VVZ glede letovanja otrok. Tako je v letu 1976 prispevala sredstva 4 VVZ ter ZPM občine. V letu 1977 je sofinancirala program ZPM, ki je vključeval letovanje 280 otrok in zimovanje 100 predšolskim otrokom ter letovanje 87 otrokom preko dveh VVO. Skupnost otroškega varstva občine si bo prizadevala, da v čim večji meri zadosti potrebam po vključevanju predšolskih otrok v organizirano vzgojo in varstvo, toda glede na naglo priseljevanje na območju občine, ki ga pogojujejo nove gradnje, pa skupnost otroškega varstva ne bo

mogla zagotoviti tistega nivoja zajetja otrok, kot je to predvideno v srednjeročnem planu.

Socialno varstvo

V skupnosti socialnega varstva je bila aktivnost v prvem polletju 1978 usmerjena predvsem v izdelavo obširnejših programskih izhodišč za delo v novem mandatnem obdobju, ki jih je skupščina skupnosti sprejela dne 24. 5. 1978. Programska izhodišča poleg nalog, naštetih v družbenem planu občine za leto 1978, vključujejo še vrsto nalog s socialno varstvenega področja in s tem je SSV svoj program bistveno razširila. Izvršitev sprejetih nalog v prvem polletju poteka po programu.

Služba domače nege oslabelih občanov se uveljavlja in razvija dokaj uspešno, za njeno izvajanje pa skrbita zdravstveni dom Rudnik in zdravstvena patronažna služba. Pomoč v postrežbi ostarelim občanom nudijo tri strežnice, nego na domu pa tri medicinske sestre ter patronažne sestre.

V zvezi z oblikovanjem in izvajanjem študentske politike se je skupščina SV aktivno vključila v delo ter s tem poskusila prispevati k izboljšanju oziroma oblikovanju študentske politike v SR Sloveniji in v občini. V letošnjem letu je bila aktivnost usmerjena tudi na predvolilna in volilna opravila in s tem na izpolnjevanje lastne samoupravne organiziranosti. Skupščina je obravnavala in usklajevala vrsto programov posameznih SIS v sestavi skupščine socialnega varstva, ki vključuje oziroma povezuje v skupnosti SIS otroškega varstva, socialnega skrbstva, zaposlovanja, stanovanjsko skupnost, skupnost pokojninsko-invalidskega zavarovanja in starostnega zavarovanja kmetov.

Zaposlovanje

V skupnosti za zaposlovanje je potekalo delo v skladu z zastavljenimi cilji. Prioritetne naloge pa so bile naslednje:

- zagotavljanje in izvajanje socialne varnosti za primer brezposelnosti, ki je zajemala predvsem svetovanje in informiranje delavcev o pravicah, ki jih imajo v primeru brezposelnosti ter vodenju postopkov za uveljavljanje pravic,
- usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb je potekalo v skladu z zakonom o usposabljanju invalidov. Izoblikovane in vpeljane so bile takšne oblike dodeljevanja gmotnih pravic, ki zagotavljajo čimvečji družbeni vpliv.

Za vse težje zaposljive osebe je skupnost začela z zbiranjem dokumentacije ter na podlagi teh ugotavljala delovne sposobnosti prizadetih oseb. Za vsakega invalida je skupnost v delovnih organizacijah poiskala ustrezno zaposlitev ter skupaj z delovno organizacijo ugotavljala in določila potreben čas uvajanja v delo. Do sedaj je bilo zajetih 185 invalidov v usposabljanje.

Aktivnost skupnosti je bila v prvem polletju usmerjena v izvajanje nalog na področju samoupravne organiziranosti. Z namenom, da bi neposredno odločanje na tem področju čimbolj približali delavcem ter zagotovili čim večji vpliv le-teh je bil izveden postopek sprejemanja samoupravnega sporazuma o ustanovitvi občinske skupnosti za zaposlovanje kot temeljne samoupravne interesne skupnosti za področje zaposlovanja. Ustanovitev občinske skupnosti zagotavlja večji in neposreden vpliv na odločanje tako občanov preko svojih delegatov kot tudi združenega dela in njihovih delegacij.

Samoupravni sporazum o pogojih zaposlovanja se še ni v celoti uveljavil in mnoge delovne organizacije še ne upoštevajo oziroma ne spoštujejo dosledno določil tega sporazuma. Prav tako se tudi ni docela uveljavil oz. se počasi uresničuje samoupravni sporazum o postopnem odpravljanju barakarskih naselij ter stanovanj VII. in VI. kategorije.

Zaposlenost v prvem polletju je narasla na območju občine za 4,3 odstotka in je bilo skupno zaposlenih 18.801 delavcev, od tega 8330 žensk, to je 44,3 odstotka. Število brezposelnih iskalcev zaposlitve je konec julija znašalo 284 oziroma relativna nezaposlenost je znašala 1,51 odstotka. Od brezposelnih iskalcev zaposlitve je bilo 153 žensk oziroma 54 % iskalcev zaposlitve.

Štipendiranje se izvaja na podlagi kriterijev, veljavnih sporazumov in družbenih dogovorov o štipendiranju.

Socialno skrbstvo

Skupnost socialnega skrbstva je s svojimi organi in strokovno službo Centra za socialno delo uresničila v prvem polletju 1978 naloge, ki so začrtane v srednjeročnem programu. Uresničevanje enotnega programa v letošnjem letu, za katerega skupnost socialnega skrbstva občine združuje sredstva pri republiški skupnosti socialnega skrbstva v cilju solidarnosti in vzajemnosti, je potekalo po začrtanih smernicah. Iz navedenega programa se financirajo družbeno denarne pomoči kot edini vir preživljanja, koristnikov te pomoči je v naši občini 85. Višina pomoči pa znaša v letu 1978 1380 dinarjev mesečno. Družbene denarne pomoči kot dopolnilni vir preživljanja, ki jih prejema 265 koristnikov, so znašale povprečno 500 dinarjev na koristnika. Enotni program se dosledno izvaja v skladu z načrtovanjem, značilno pa je to, da skupnost občine v solidarnostne namene odvajaja večja sredstva kot pa jih iz solidarnosti prejme.

Tudi na področju temeljnega programa se naloge izvajajo v skladu z načrtovanim delom ter ni bistvenih odstopanj. Glede števil koristnikov oz. sredstev porabljenih v ta namen. Naloge temeljnega programa se uresničujejo na dveh področjih socialnega skrbstva, to je na področju družbenega varstva otrok in družine in na področju varstva odraslih in ostarelih oseb. V cilju preventivnega in kurativnega delovanja z družbeno neprilagojeno mladino, skupnost razvija individualno in grupno delo z mladoletniki, motenimi v osebnostnem razvoju. Večina družbeno neprilagojenih mladoletnikov se obravnava ambulantno. Težji primeri, teh je 55, pa so v prevzgojnih zavodih.

Otrok je moten v telesnem in duševnem razvoju. Strokovna služba po razvrščanju in razvidu napoti otroka na ustrezno habilitacijo in rehabilitacijo. V letu 1978 je na usposabljanju v zavodskem varstvu 98 otrok, motenih v telesnem in duševnem razvoju.

Kot posebna oblika na področju socialnega skrbstva je rejništvo. V rejništvu so otroci, ki so ostali brez staršev ali pa je njihov duševni in telesni razvoj v matični družini ogrožen. Tako je sedaj v reji 72 otrok, katerih razvoj se nenehno spremlja, obenem pa strokovna služba skrbi za usposabljanje rejnikov. Rejnice, ki po zakonu izpolnjujejo pogoje za opravljanje tega poklica, so tudi zdravstveno in invalidsko-pokojninsko zavarovane.

Otrokom iz materialno ogroženih družin so bile dane razne oblike pomoči, tako je prejelo v skladu s programom v letu 1978 — 622 otrok plačilo šolske prehrane, 53 otrok plačilo celotne ali delne oskrbnine v VVZ,

- 60 otrok plačilo hotelskega dela oskrbe na preventivnem zdravljenju,
- 45 otrok plačilo šole v naravi in
- 407 otrok iz socialno ogroženih kmečkih družin prejema osebne dohodke, za katere pa sredstva zagotavlja skupnost otroškega varstva.

Na področju nezakonskih rojstev, katerih je v naši občini v letu 1978 že 70 primerov, poteka delo v smeri reševanja stanovanjskih problemov mater samohranilk, uveljavljanju in realizaciji preživnin in ugotavljanju očetovstva.

Dejavnost na področju razvez, zakonskih zvez, katerih je v letu 1978 71 primerov, poteka v smeri sodelovanja s sodiščem zaradi dodelitve otrok, urejanja stikov med starši in otroki in uveljavljanja preživninskih zahtevkov.

Na podlagi določil zakona o prekrških strokovna služba obravnava in strokovno vodi tudi mladoletne storilce prekrškov, teh je bilo v letu 1978 120.

Pod skrbništvom je 21 mladoletnih oseb, to so otroci, ki so ostali brez staršev ali pa so jih starši zapustili. Skrbniške zadeve opravlja strokovna služba preko skrbnikov, v težjih primerih pa skrbstveni organ opravlja skrbniško dolžnost neposredno.

Na področju varstva odraslih in ostarelih oseb je reševanje socialnih problemov z naslednjimi kategorijami občanov.

Nastanitev ostarelih in onemoglih oseb v zavodsko varstvo v katerih je nastanjenih 230 oseb, za katere skupnost plačuje delno ali celotno oskrbnino. Za ostarele in osamljene osebe je organizirana oskrba na domu ali drugi družini. To obliko pomoči prejema 17 oseb. Leta 1978 je začasno ali enkratno pomoč v povprečnem znesku 709 din prejelo 98 občanov. Posebna skrb je bila dana

odraslim osebam, ki jim je bila odvzeta opravilna sposobnost zaradi duševne bolezni, nerazvitosti ali alkoholizma. Veliko strokovnega dela pa je bilo usmerjeno osebam kot so alkoholiki, narkomani in druge osebe z deviantnimi motnjami.

Skupnost socialnega skrbstva je v letošnjem letu v skladu s smernicami srednjeročnega razvoja realizirala naloge v okviru dopolnilnega in razširjenega programa kot tudi skupne naloge v mestu Ljubljana. V okviru dopolnilnega programa je bilo opravljeno sofinanciranje programa letovanja socialno ogroženih otrok, pri občinski zvezi prijateljev mladine, sofinanciranje kluba zdravljenih alkoholikov na Viču in Rudniku in sofinanciranje dejavnosti organizacij civilnih žrtev vojne, zveze slepih in zveze gluhih.

Investicije na področju socialnega skrbstva v srednjeročnem obdobju predvidevajo gradnjo doma upokoencev v Koleziji, za katerega so sredstva zagotovljena v okviru skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, stanovanjske skupnosti in sredstev samopriskevka II. Projekt za ta objekt je izdelan, ni pa zagotovljeno zemljišče oziroma urejena lokacija in zaradi tega delo na tem objektu kasni.

Gradnja depandanse pri domu na Bokalcah je v gradnji in se financira s strani skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Adaptirajo se tudi poslovni prostori Centra za socialno delo, ki bodo urejeni v začetku septembra. Sredstva je zagotovila stanovanjska skupnost občine ob sodelovanju skupnosti socialnega skrbstva.

Dejstvo je, da je bil srednjeročni program na področju socialnega skrbstva v občini dokaj realno zastavljen, zato pri njegovem izvajanju ne nastopajo posebne težave materialnega kot tudi ne vsebinskega značaja.

Kulturna dejavnost

Občinska kulturna skupnost je v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja uspešno uresničevala zastavljeni program tako v delovnih organizacijah s področja kulture kot v kulturno umetniških društvih in z dejavnostjo komisij za kulturo v KS, še posebej pa v aktivnosti občinske zveze kulturnih organizacij. Na vseh teh področjih sta se povečala obseg in kakovost kulturnih dejavnosti, čeprav se obseg sredstev v teh letih ni realno povečal. V tem času je bilo ustanovljenih 11 šolskih kulturnih društev, povečalo se je število pevskih zborov in gledaliških skupin, zboljšala se je kakovost programov z večjim sodelovanjem poklicnih kulturnih delavcev v društvih. Prvič so bile pripravljene likovne in knjižne razstave v občinskem merilu, povečal se je nakup knjig, številnejše pa so bile kulturne prireditve v krajevnih skupnostih v okviru kulturne akcije. Dodeljena so bila prva sredstva za naložbe v obnovo prostorov za kulturno dejavnost v KS iz združenih sredstev pri Ljubljanski kulturni skupnosti po prednostnem vrstnem redu. V letu 1978, ko je bilo začeto uresničevanje razširjenega programa po sprejetem dopolnilu k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana, je bilo doseženo naslednje: ustrežnejše vrednotenje dela strokovnih vodij kulturnih dejavnosti in mentorjev v društvih ter dejavnosti kulturno umetniških društev. Rešeni so bili kadrovske problemi v knjižnici in v občinski zvezi kulturnih organizacij in na novo je bilo strokovno usposobljenih več vodij kulturnih dejavnosti. Z razširjenim programom je bilo izvedeno precej več prireditev na nivoju šolskih kulturnih društev in še več kulturnih prireditev v okviru kulturne akcije v KS. Zagotovljena pa so bila tudi izdatnejša vlaganja za obnovo prostorov za kulturo in v posebno opremo kulturnih društev.

Raziskovalna dejavnost

Osnovne sestavine delovnega načrta raziskovalne skupnosti so naloge, ki so trajnega značaja. Z uresničevanjem delovnega načrta naj bi presegli stanje, ki je bilo na področju delovanja občinske raziskovalne skupnosti od njene ustanovitve v letu 1975 in v prvih dveh letih tega srednjeročnega obdobja. V dosedanem obdobju je bilo največ storjenega na področju samoupravne organiziranosti in delegatskega sistema. Sprememba samoupravnega sporazuma o ustanovitvi občinske raziskovalne skupnosti je tudi formalno omogočila vsem krajevnim skupnostim in samouprav-

nim organizacijam vključevanje v delo organov občinske raziskovalne skupnosti. Konstituirani so bili vsi organi skupnosti v popolni sestavi. To je bilo pomembno, ker v preteklosti izvršilni odbor ni bil v polni sestavi in je to močno oviralo delo. Dosežen je bil določen napredek pri povezovanju z drugimi raziskovalnimi skupnostmi, vendar je to delo šele začeto. Delovni načrt predvideva za posamezna področja ustanovitev delovnih teles, to je komisij, ki bi operativno realizirale in vodile delo, izdelavo podrobnih načrtov in seveda akcijo. Za vsa delovna področja so sprejeti okvirni programi, imenovani so predsedniki komisij, nekoliko počasneje pa poteka formiranje ustreznih komisij, ker je pripravljenost za delo v delovnih telesih in organih občinske raziskovalne skupnosti s strani članov delegacij kot drugih občanov relativno majhna. Vendar kljub temu pričakujemo po sprejemu delovnega načrta in po konstituiranju organov, da se bo raziskovalna dejavnost postopoma vključila v samoupravno organizirano združeno delo in da bodo razvojni načrti vključevali kot bistveno sestavino razvoja vlaganje v znanje. To bo dolgotrajen proces, kajti dosedanje tendence se kažejo predvsem v nakupovanju licenc, ki imajo le kratkotrajen učinek, dolgoročno pa prinašajo kup negativnih posledic. To pomeni, da bo potrebno zagotoviti obojestransko aktivnost oziroma sodelovanje tako združenega dela kot znanstvenih organizacij in občinske raziskovalne skupnosti, katere temeljna in dolgoročna naloga bo popularizacija raziskovalne in inovacijske dejavnosti, le na ta način je mogoče pričakovati, da bo raziskovalno delo kot tudi inovacijska dejavnost dejansko vključena v razvojni program združenega dela.

Zdravstvena dejavnost

Osnovna usmeritev zdravstvene politike v občinskih zdravstvenih skupnostih je težila k postopnemu prestrukturiranju stroškov za posamezne dejavnosti zdravstvenega varstva in sicer v korist dejavnosti osnovnega zdravstvenega varstva. Glede na to splošno prioriteto, ki je bila osvojena na nivoju regionalne zdravstvene skupnosti Ljubljana je za občino Ljubljana Vič-Rudnik pomembno v tem, da bo v letih 1978, 1979 izvršilo adaptacijo zdravstvenega doma Vič iz sredstev samoprispevka II. in realizacijo sprejetega skupnega programa občinskih zdravstvenih skupnosti v okviru regije. Za občino Ljubljana Vič-Rudnik je še pomembno, da se nadaljujejo priprave za dograditev zdravstvenih objektov na izvenmestnem območju občine, prav tako pa se nadaljujejo dela pri zasnovah polikliničnega centra za ta del Ljubljane. Izgradnja nekaterih pomembnejših zdravstvenih objektov kot je to npr. Klinični center, pa zahteva tudi zagotovitev sredstev za funkcioniranje teh objektov. Zaradi neenotnih in neporpcionarnih prispevnih stopenj v letu 1977 in 1978 ter ob prisotnosti nadaljnega zniževanja sredstev za zagotavljanje solidarnosti in vzajemnosti na področju zdravstvenega varstva med občinskimi zdravstvenimi skupnostmi v regiji in povečanju sredstev za republiško solidarnost v letu 1978 je težko pričakovati izpolnitev smernic srednjeročnega plana. Samoupravni sporazumi o pravicah in obveznostih so v določeni meri razširili in povečali pravice uporabnikov do koriščenja zdravstvenih uslug, predvsem pri nadomestilih, ki jih bo sicer povečana participacija deloma pokrivala, ne pa v celoti. Z izgradnjo objektov in povečano kadrovske zasedbo se stroški hitro povečujejo. S funkcionalno integracijo, ki je izvedena s sporazumom med Kliničnim centrom in zdravstvenim domom Ljubljana v letu 1978 še ne moremo pričakovati zmanjšanja stroškov, ki pa v prihodnje mora prinesiti določene pozitivne rezultate.

V srednjeročnem programu je dana popolna prioriteta osnovnemu zdravstvenemu varstvu, ki pa se le počasi in zelo težko uresničuje. Predvsem je pričakovati, da bo prišlo do vsebinske preobrazbe z usmeritvijo občinskih zdravstvenih skupnosti, ko bodo le-te samostojno odločale v smislu izvajanja zakona o združenem delu ter svobodne menjave dela. V aneksih, ki so jih januarja letos občinske zdravstvene skupnosti predložile v obravnavo in sprejem združenemu delu in občanom v krajevnih skupnostih, so bile v programskih ciljih opredeljene prednostne naloge iz programa zdravstvenega varstva in pa določena sredstva za zdravstveno varstvo v letu 1978. Opredeljene so bile potrebe po novih naložbah v osnovno zdravstveno varstvo, obseg solidarnostnih sredstev za uresničevanje pravic iz samoupravnega sporazuma iz

enotnega programa, obseg materialnih sredstev za izvajanje zdravstvenega varstva v okviru skupnega programa v regiji in v okviru republike, solidarnostno združevanje sredstev za zdravstveno varstvo ter uporaba sredstev skupnih rezerv pri regionalni zdravstveni skupnosti. V programu petih ljubljanskih zdravstvenih skupnosti je z aneksom za leto 1978 sprejeta kot nova obveznost gradnja medicinske fakultete v Ljubljani. Finančne programe so sprejele vse skupščine občinskih zdravstvenih skupnosti pravčasno, razen občinske zdravstvene skupnosti Ljubljana Center, zaradi česar je ostalo odprto vprašanje izvajanja solidarnostnega združevanja sredstev za zdravstveno varstvo in s katerim naj bi na območju ljubljanske zdravstvene regije zagotovili določeno raven in druge pravice.

Z zdravstvenimi organizacijami združenega dela so bili za prvo polletje 1978 sklenjeni začasni sporazumi, v katerih so bile opredeljene cene zdravstvenih storitev, izračunane po izhodiščih za leto 1978, ni bil pa opredeljen program fizičnega obsega storitev za občinske zdravstvene skupnosti v okviru regije.

Občinska zdravstvena skupnost Ljubljana Vič-Rudnik je v prvem polletju poslovala z izgubo, prihodki brez regijske solidarnosti, ki ni bila izvedena, so dosegli 54 % od planiranih, eden od vzrokov za visok dotok sredstev je povečanje števila zaposlenih na območju občine. Porabljena sredstva so znašala 116.065.000 dinarjev oz. 55 % glede na predvideni finančni načrt.

Telesna kultura

Temeljna usmeritev razvoja telesno kulturne dejavnosti v srednjeročnem obdobju je razvoj množičnosti ob racionalnem in smotrnem razvoju vrhunškega športa. V letu 1978 je na ravni občine predvsem potrebno realizirati naslednje naloge:

- zagotoviti šolanje in usposabljanje profesionalnega in amaterskega kadra za potrebe množičnosti,
- zagotoviti propagandne akcije širšega pomena za telesno kulturo in
- akcije v zvezi z zagotovitvijo telesnokulturnega minimuma, kar je v skladu s srednjeročnim načrtom, da se vključi do leta 1980 v telesno kulturo približno 40 % prebivalstva v občini.

V prvi polovici leta 1978 je potekalo delo v skladu z načrtanim programom. Z novimi skupščinskimi volitvami so bili vzpostavljeni dosti boljši delegatski odnosi med uporabniki in izvajalci programov. Načrtovane izgradnje nekaterih večjih telesno kulturnih objektov kot je telovadnica pri OŠ Krim-Rudnik in pa ŠRC Svoboda uspešno potekajo, samoupravna skupnost pa sofinancira navedene gradnje. V gradnji so tudi ploščadi v krajevni skupnosti Krim-Rudnik, Robu, Karloviči, Kozarjah in Pijavi gorici. Lahko pa ugotovimo, da vrsta nalog iz srednjeročnega programa na področju investiranja v objekte, kot kaže, ne bo uresničena, zaradi vedno manjših sredstev za skupno porabo v telesni kulturi in pa zaradi nerealizirane ustanovitve sklada za gradnjo telesnokulturnih objektov, ki ga je nujno ustanoviti.

Samoupravna intersna skupnost je v letošnjem letu izvedla vrsto akcij na področju rekreacije, kjer so bila izvedena občinska tekmovanja in trim akcije. Organizirana so bila tudi tekmovanja za učence osnovnih in srednjih šol za večje število panog. Zaključeno je bilo prvo tekmovanje za športno značko za otroke iz VVZ, za katere so bili tudi organizirani tečaji za plavanje. Veliko različnih tekmovanj in akcij, v katerih so imeli možnost sodelovati vsi občani, so organizirale osnovne telesnokulturne organizacije v občini. Vse več je tudi delavskih športnih iger, ki jih organizirajo organizacije združenega dela. Uspešno delujejo tudi nekatere izposojevalnice za čolne, smuči in ostalo opremo. Na ta način je mogoče zagotoviti občanom z nizkimi osebnimi dohodki koriščenje določene opreme.

Telesnokulturna skupnost želi, da bi v bodoče materialno bazo še bolj okrepila in zagotovila predvsem mladim aktivno sodelovanje v čimvečjem številu panog. Da bi pridobili čim več mladih za telesnokulturno dejavnost, se je pričelo tudi družbenopolitično izobraževanje za delegate. Še precej več pa bo potrebno storiti na področju strokovnega izobraževanja kadrov, zlasti za rekreativno in množično vadbo, ker se povečuje število osnovnih telesnokulturnih organizacij. Na novo sta bili ustanovljeni tudi dve športni društvi v Horjulu in Želimljah.

IZVAJANJE PROGRAMA IZGRADNJE OBJEKTOV IZ SAMO-PRISPEVKA II. V OBČINI V PRVEM POLLETJU

a) Realizacija programa 1977-1978

— objekti v pripravi:

1. Osnovna šola Krim-Rudnik — izdelane in potrjene so programske osnove s projektno nalogo. V izdelavi je idejni projekt, na osnovi katerega bo izdelan investicijski program.
2. Osnovna šola Preserje — izdelane in potrjene so programske osnove s projektno nalogo. V postopku je pridobivanje zemljišča, delo ne poteka po časovnem načrtu, ker ni urejena urbanistična dokumentacija.
3. VVZ Vnanje gorice — Pridobljena je lokacijska dokumentacija in opravljena geološka preiskava tal. Glavni projekt je v končni fazi izdelave.
4. VVZ Kozarje — Naročena je geološka raziskava tal, lokacijske smernice so pridobljene, v postopku je pridobivanje zemljišča. Zaradi problemov v zvezi z lokacijo priprave ne potekajo v skladu z načrtom.
5. Zdravstveni dom Vič — izdelane so programske osnove s projektno nalogo, ki jo obravnavajo organi skupnosti.
6. Dom upokoencev Vič — pridobljena je lokacijska dokumentacija in v potrjevanju je projektna dokumentacija. Zemljišče še ni pridobljeno, zato ne more biti izdelana lokacijska odločba.

b) Realizacija programa 1979-1981

— objekti v pripravi:

1. Osnovna šola Škofljica — lokacija za šolo je dokončno določena, programske osnove s projektno nalogo so potrjene in poslano na LUJ za pridobitev lokacijskih smernic.
2. Osnovna šola Velike Lašče
3. Osnovna šola Ig — izdelane in potrjene so programske osnove s projektno nalogo. Pridobljena je idejna študija za prizidek.
4. VVZ Rožna dolina — izdelane in potrjene so programske osnove, lokacija je določena, urbanistična obdelava lokacije je oddana z natečajem, skupaj s spominskim parkom OF.
5. VVZ Milan Česnik — izdelane so programske osnove s projektno nalogo in so v potrjevanju. Lokacija in urbanistične smernice so določene.
6. VVZ Trnovo — izdelane so urbanistične smernice, v naročilu je izdelava projektne dokumentacije.
7. VVZ Krim-Rudnik — izdelane in potrjene so lokacijske smernice in pridobljeno zemljišče. V izdelavi je idejni projekt.

IV. Ljudska obramba

Po programu razvojnega načrta skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite za prvo polletje 1978 je potekala organizacija v skladu s programom ter v izvajanju nepredvidenih vaj s tega področja.

Obrambni načrti: za organe skupščine občine in upravne organe so izdelani le nekateri predpisi s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite za delovanje skupščine občine, predsedstva skupščine, če se skupščina ne bi mogla sestati. Vendar je te načrte uskladiti z novimi navodili Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo (RSLO). Izdelan je tudi načrt za izvršni svet, ki ga je dopolniti za delovanje v najtežjih pogojih vojne. Pomanjkljivo pa so izdelani načrti resornih organov, predvsem na pripravi dokumentov v skladu z vojnimi predpisi.

V občinskem statutu so opredeljene naloge s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite. V krajevnih skupnostih so tudi urejena določila o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti v statutih. V organizacijah združenega dela so poleg statotov, kjer so tudi določila o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, izdelani še samoupravni sporazumi in pravilniki s tega področja. Izdelani so tudi pravilniki o določanju in varovanju zaupnih dokumentov oziroma tajnosti predvsem v tistih temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, ki so posebnega družbenega pomena za delovanje v vojni.

Za te pomembne OZD za primer vojne še niso izdelani predpisi, katere pa so dolžni izdelati resorni organi skupščine občine v drugi polovici tega leta. Zato bodo resorni organi po organizacijski shemi občine dolžni izdelati vse predpise, ki so tudi sestavni del

obrambnega načrta občine do konca tekočega leta, tako za KS kakor tudi za organizacije združenega dela.

V Ljubljani je končno prišlo do soglasja glede enotnega financiranja ljudske obrambe. V podpisovanju sta dva sporazuma in sicer: Sporazum o skupnem financiranju ljudske obrambe v Ljubljani in sporazum o združevanju sredstev za nadomestilo osebnih dohodkov delavcem, ki v delovnem času opravljajo doižnosti na področju ljudske obrambe. Oba sporazuma je v naši občini podpisalo preko 70 % podpisnikov družbenega sektorja in preko 95 % zasebnih obrtnikov.

Sredstva se zbirajo v skupnem skladu pri skupščini mesta Ljubljane, kjer so ustanovljeni tudi ustrezni organi upravljanja s skladom. Ta sredstva se razdeljujejo po vnaprej programiranih potrebah na Pokrajino, mesto Ljubljana ter na ljubljanske občine. Podpisovanje teh dokumentov je še vedno v teku in do oktobra meseca jih bodo podpisale tudi tiste OZD, ki tega še niso storile. Iz teh sredstev se financirajo Pokrajinski organi za LO in TO, skupščina mesta in občin za TO in CZ, razen organov skupščin, resornih organov in vodstev družbenopolitičnih organizacij, za katere so zagotovljena sredstva v mestnih oziroma občinskih proračunih.

Posebne ocene pogojev in možnosti delovanja v vojni so izdelane za vse krajevne skupnosti (razen za KS Barje) ter za tiste OZD in TOZD, ki bodo delovale tudi v najtežjih pogojih vojne. Tudi del resornih organov skupščine občine ima izdelane posebne ocene, v ostalih so v pripravi. Sedaj je v delovnem osnutku tudi vojna ocena občine, na podlagi katere bodo morali izdelati oziroma uskladiti posebne ocene za pogoje in možnosti za delovanje v vojni vsi resorni organi, KS in OZD.

Vojno oceno in posebne ocene pogojev in možnosti za delovanje v vojni morajo izdelati občina v celoti, vsi resorni organi skupščine občine, družbenopolitične organizacije občine, KS in vse organizacije združenega dela. Na podlagi teh ocen bodo lahko tudi izdelani obambni načrti. Prav zato so zadovoljivo izdelani obrambni načrti le v tistih organizacijah in skupnostih, ki so take ocene že izdelale. Take ocene pa je izdelalo s področja LO cca 40 % OZD, po CZ pa cca 60 % organizacij z območja občine.

Usklajevanje obrambnih priprav med krajevnimi skupnostmi ter temeljnimi in drugimi organizacijami je v teku. Na svojem območju je izvedlo usklajevanje komand 50 % krajevnih skupnosti (mestne KS) z organizacijami, ki imajo sedež na območju KS.

V vseh krajevnih skupnostih so ustanovljeni organi za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter preko 100 temeljnih in drugih organizacij združenega dela in skupnosti na območju občine. Ti organi so tudi v skladu z zakonom o ljudski obrambi ter zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah. Šele na začetku je ustanavljanje organov za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v vaseh, naseljih, ulicah, hišnih svetih ter samostojnih obratih TOZD. Taki organi so ustanovljeni do sedaj le v nekaterih vaseh in hišnih svetih, v vseh drugih organizacijah pa tečejo ustrezne priprave za ustanavljanje.

S področja TO so v občini ustanovljeni organi TO občine in v vseh krajevnih skupnostih ter TOZD v skladu z obrambnimi načrti občine, mesta, pokrajine. Ustanovljene so tudi enote in štabi TO, ki so tudi ustrezno kadrovske popolnjeni.

Organizacija civilne zaščite poteka v skladu s politiko razvoja civilne zaščite v SFRJ ter sklepom sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito ter izvršnega sveta skupščine občine. Ustrezno so formirane enote in štabi CZ v KS in organizacijah združenega dela, ki bodo lahko izvajale naloge v primeru vojne ali elementarnih nesreč. Čeprav je organizacija zadovoljiva, razen v občini, kjer bo moral biti ustanovljen združeni odred, pa se morajo enote in štabi materialno popolniti, ker so sedaj slabo popolnjeni. Še slabše pa je stanje glede usposobljenosti, saj je usposobljenih le 50 do 60 % pripadnikov enot in štabov CZ. V teku je ustanavljanje enot in štabov civilne zaščite v vaseh, naseljih, ulicah in hišnih svetih, vendar pa pričakujemo, da bo take enote imela vsaka vas, naselje, ulica in hišni sveti. V enotah in štabih CZ je do sedaj vključenih 10 % prebivalcev, kar je v skladu s letošnjim programom, vendar pa zaostajamo za programom mesta Ljubljane, ki predvideva 14 % vključenih prebivalcev. Z ustanovitvijo enot v vaseh, naseljih, ulicah in hišnih svetih bomo tudi ta program realizirali.

Pri gradnji zaklonišč ni zadovoljivih rezultatov. Do sedaj je zgrajenih le nekaj zaklonišč v novih zgradbah na območju občine, v začetku pa je gradnja javnega zaklonišča. Bodoča naloga pri gradnji zaklonišč je predvsem v oddelku za gradbene in komunalne zadeve, v štabu CZ občine ter izvršnem svetu skupščine občine.

V Ljubljani je dogovorjeno glede zbiranja skupnih finančnih sredstev za zagotavljanje blagovnih rezerv. V zvezi s to nalogo so v občinskih proračunih in v skladu za financiranje ljudske obrambe za enomesečne blagovne rezerve. S tem v zvezi je tudi skupščinam občin in mesta Ljubljane predložen ustrezen predpis — odlok o blagovnih rezervah ter tudi pripravljene sporazumi za združevanje sredstev za zagotavljanje enomesečnih blagovnih zalog in gradnjo ustreznih skladišč za skladiščenje blaga. Nismo pa še dosegli zagotavljanja prehranskih proizvodov za 10-dnevno zalogo v trgovinah na drobno in v gospodinjstvih.

Izobraževanje prebivalstva s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite poteka po izobraževalnem programu RSLO SR Slovenije in ga izvaja Delavska univerza Boris Kidrič, nadzor nad načrtom pa izvaja oddelek za ljudsko obrambo občine.

Načrt »Našo obrambo« v vsako družino je le delno realiziran in bo potrebno še veliko truda, da bo navedeno revijo prejela vsaka družina v naši občini.

V. Družbena samozaščita

Družbenopolitične organizacije v občini in krajevnih skupnostih so se aktivno vključile v uresničevanje družbene samozaščite, razvijanju varnostne kulture, preprečevanju družbeno negativnih dejanj, krepitve odgovornosti, neopravičenega odtujevanja, prisvajanja, zlorabljanja, uničenja ali propadanja zaradi malomarnosti, nediscipline in nevestnega gospodarjenja in drugih škodljivih pojavov.

Lahko trdimo, da so odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito skoraj v celoti ustanovili enote narodne zaščite, ostalo je le nekaj večjih TOZD kot so Elektroprojekt in Študentski domovi, ki kljub večkratnemu opozorilu še niso ustanovili enot narodne zaščite, niti niso sprejeli ustreznih dokumentov.

Od krajevnih skupnosti nima še ustanovljene enote narodne zaščite novoustanovljena krajevna skupnost Barje.

Poleg tega je tudi nekaj manjših OZD, ki še niso pristopile k sklenitvi sporazuma s krajevno skupnostjo o ustanovitvi enot narodne zaščite. Vsem TOZD in OZD, ki še niso ustanovile enot narodne zaščite in niso sprejele ustreznih dokumentov, smo poslali dopis, da v smislu zakona in sporazuma, ki so ga podpisale, sprejmejo ustrezne akte in ustanovijo enote narodne zaščite.

Opravili smo preizkus znanja o načinu ravnanja z orožjem v narodni zaščiti za vse načelnike narodne zaščite in njihove pomočnike. Vsi načelniki in njihovi pomočniki so opravili preizkus praktičnega streljanja s pištolo na strelišču. Pripravili smo tudi ustrezen priročnik za narodno zaščito, ki so ga prejeli vsi odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito oziroma njihovi načelniki in pomočniki z nalogo, da z njim seznanijo tudi svoje člane. Naloga načelnikov narodne zaščite je, da poskrbijo za usposabljanje delavcev in občanov za opravljanje nalog narodne zaščite in ravnanje z orožjem.

V občinskem merilu je bil organiziran tudi seminar za predsednike odborov za LO in DS ter načelnike NZ in njihove pomočnike.

Ljubljana, september 1978

stališča predlagatelja

1. Izvršni svet ugotavlja, da se program družbenoekonomskega razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1976-80 dokaj uspešno izvaja, vendar so še vedno prisotna tudi določena odstopanja.
2. Nosilce razvoja, ki kakorkoli odstopajo od sprejetega plana, se pozove, da podajo svoje stališče in predloge za uresničitev planskih ciljev.
3. Nujno se pospeši samoupravno združevanje organizacij združenega dela ter pripravijo predlogi za izboljšanje položaja delovnih organizacij, ki več ali manj stalno izkazujejo izgubo ali pa njihovo poslovanje ne dosega zaželenega obsega (npr. Hoja, Utensilia, IGO).
4. Zaposlovanje je potrebno omejiti ter tudi s tem povečati produktivnost dela. Poseben poudarek se da povečanju izvoza.
5. Organizacije združenega dela, ki še nimajo sprejetih planskih dokumentov, se opozori na takojšnjo izdelavo ter sprejem letih, pri tem pa je potrebno dati večji poudarek strokovni izdelavi planov ter načrtov — priprav za investicijska vlaganja.
6. Za odpravo deficita na področju komunalnega urejanja in opremljanja zemljišč se pristopi k reorganizaciji ter povečanju števila strokovnih kadrov v organizacijah in skupnostih na tem področju. Čimprej se tudi odpravi zaostanek pri izgradnji cestnih površin. V razreševanje problematike stanovanjske izgradnje se tvorneje vključi tudi kmetijsko zemljiška skupnost.

Izvršni svet
skupščine občine
Ljubljana Vič-Rudnik